

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
Τμήμα Ψηφιακών Συστημάτων

**Π.Μ.Σ. Διδακτική της Τεχνολογίας και
Ψηφιακά Συστήματα**

**ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ MOODLE ΣΤΗ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ**

Μεταπτυχιακή Διπλωματική εργασία

Μπράτη Ιωάννα

Επιβλέπων καθηγητής: Δημήτριος Γ. Σάμψων, Καθηγητής

Σεπτέμβριος 2013

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ευρετήριο Πινάκων.....	4
Ευρετήριο Εικόνων.....	4
Πρόλογος.....	6
Περίληψη.....	7

Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή

1.1 Εισαγωγή.....	9
1.2 Ορισμός εκπαιδευτικού προβλήματος.....	9

Κεφάλαιο 2: Θεωρητικό υπόβαθρο και βιβλιογραφική επισκόπηση

2.1 Διδασκαλία Ιστορίας στην Ελλάδα.....	10
2.2 Τι προβλέπει το Πρόγραμμα Σπουδών για τη διδασκαλία της Ιστορίας.....	11
2.3 Τεχνολογικά Μέσα που χρησιμοποιούνται ως σήμερα.....	13
2.4 Χρήση ίντερνετ και σχολική μάθηση.....	14
2.5 Προβλήματα και προκλήσεις στη διδασκαλία της Ιστορίας.....	17
2.5.1 Θεωρητικά προβλήματα στη διδασκαλία της Ιστορίας.....	17
2.5.2 Πρακτικά προβλήματα στη διδασκαλία της Ιστορίας.....	17

Κεφάλαιο 3: Moodle

3.1 Σημερινά δεδομένα στο χώρο της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης.....	19
3.1.1 Ιστορία του e-learning στην Ελλάδα.....	20
3.1.2 Συστήματα Διαχείρισης Μάθησης.....	22
3.2 Γενικός τρόπος λειτουργίας Moodle.....	25

3.3 Πως αξιοποιείται το Moodle στην εκπαίδευση.....	26
3.4 Διδακτική Ιστορίας και Moodle.....	27

Κεφάλαιο 4: Μεθοδολογία έρευνας

4.1 Επιλογή ερευνητικής μεθόδου.....	31
4.2 Περιορισμοί έρευνας.....	32
4.3 Επιλογή δείγματος.....	33
4.4 Υπόθεση- Διατύπωση ερωτημάτων προς διερεύνηση.....	33
4.4.1 Οι Μαθητές θεωρούν πως είναι αποτελεσματικό το Moodle στην εκμάθηση της ιστορίας;.....	33
4.4.2 Είναι όντως αποτελεσματικό το εργαλείο στην εκμάθηση της Ιστορίας;.....	33
4.5 Ερευνητικό εργαλείο.....	33
4.5.1 Ερωτηματολόγιο.....	33

Κεφάλαιο 5: Παρουσίαση της εκπαιδευτικής πλατφόρμας

5.1 Σχεδιασμός εκπαιδευτικού σεναρίου.....	35
5.1.1 Διδακτικές δραστηριότητες κατά τη διδασκαλία Ιστορίας μέσω Moodle.....	35
5.1.2 Ενσωμάτωση διδακτικών δραστηριοτήτων στο μοντέλο άμεσης διδασκαλίας..	36
5.1.3 Περιγραφή εκπαιδευτικού σεναρίου.....	37
5.2 Παρουσίαση πλατφόρμας.....	43
5.2.1 Η Αρχή.....	43
5.2.2 Ρυθμίσεις για εγγραφή χρήστη.....	44
5.2.3 Ρυθμίσεις για γλώσσα.....	47
5.2.4 Εμφάνιση Moodle.....	48
5.2.5 Δημιουργία ημερολογίου.....	49
5.2.6 Διαχείριση μαθήματος.....	50
5.2.7 Αρχική σελίδα- Ρυθμίσεις.....	50

5.2.8 Τι βλέπει ο χρήστης- Αρχική σελίδα.....	51
---	----

Κεφάλαιο 6: Ανάλυση δεδομένων και αποτελεσμάτων

6.1 Ανάλυση δεδομένων.....	60
----------------------------	----

6.2 Ανάλυση αποτελεσμάτων.....	60
--------------------------------	----

Κεφάλαιο 7: Συμπεράσματα

7.1 Συμπεράσματα.....	68
-----------------------	----

Βιβλιογραφία.....	70
--------------------------	-----------

Βιβλιογραφία-Διαδικτυακές πηγές.....	70
---	-----------

Παράρτημα Α.....	73
-------------------------	-----------

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας Α:.....	38
Πίνακας 1: Φύλο.....	60
Πίνακας 2: Ερώτηση 2 (ερωτηματολόγιο).....	61
Πίνακας 3: Ερώτηση 3 (ερωτηματολόγιο).....	61
Πίνακας 4: Ερώτηση 4 (ερωτηματολόγιο).....	61
Πίνακας 5: Ερώτηση 5 (ερωτηματολόγιο).....	62
Πίνακας 6: Ερώτηση 6 (ερωτηματολόγιο).....	62
Πίνακας 7: Ερώτηση 7 (ερωτηματολόγιο).....	62
Πίνακας 8: Ερώτηση 8 (ερωτηματολόγιο).....	63
Πίνακας 9: Ερώτηση 9 (ερωτηματολόγιο).....	63
Πίνακας 10: Ερώτηση 10 (ερωτηματολόγιο).....	63
Πίνακας 11: Ερώτηση 11 (ερωτηματολόγιο).....	64
Πίνακας 12: Ερώτηση 12 (ερωτηματολόγιο).....	64
Πίνακας 13: Ερώτηση 13 (ερωτηματολόγιο).....	64
Πίνακας 14: Ερώτηση 14 (ερωτηματολόγιο).....	64
Πίνακας 15: Ερώτηση 15 (ερωτηματολόγιο).....	65
Πίνακας 16.....	67

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 1: Η αρχή.....	43
Εικόνα 2: Αρχική σελίδα.....	44
Εικόνα 3: Ρυθμίσεις για εγγραφή χρήστη.....	44
Εικόνα 3.1: Ρυθμίσεις για εγγραφή χρήστη.....	45
Εικόνα 3.2: Ρυθμίσεις για εγγραφή χρήστη.....	45

Εικόνα 3.3: Ρυθμίσεις για εγγραφή χρήστη.....	46
Εικόνα 3.4: Ρυθμίσεις για εγγραφή χρήστη.....	46
Εικόνα 4: Ρυθμίσεις γλώσσας.....	47
Εικόνα 5: Εμφάνιση Moodle.....	48
Εικόνα 6: Δημιουργία Ημερολογίου.....	49
Εικόνα 7: Διαχειριστές μαθήματος.....	50
Εικόνα 8: Ρυθμίσεις πρώτης σελίδας.....	50
Εικόνα 9: Δημιουργία νέου λογαριασμού.....	51
Εικόνα 10: Αρχική σελίδα για το χρήστη.....	52
Εικόνα 11: Κεντρική σελίδα.....	52
Εικόνα 12: Συμμετέχοντες.....	53
Εικόνα 12.1: Συμμετέχοντες.....	53
Εικόνα 13: Συνδεδεμένοι χρήστες.....	54
Εικόνα 14: Δραστηριότητες- εργασίες.....	54
Εικόνα 14.1: Δραστηριότητες εργασίες.....	55
Εικόνα 14.2: Δραστηριότητες-εργασίες.....	55
Εικόνα 15: Κουίζ.....	56
Εικόνα 15.1: Κουίζ.....	56
Εικόνα 16: Δραστηριότητες- πηγές πληροφοριών.....	57
Εικόνα 16.1: Δραστηριότητες- πηγές πληροφοριών.....	57
Εικόνα 17: Πηγή πληροφοριών.....	58
Εικόνα 18: Πηγή σε μορφή κειμένου.....	58
Εικόνα 19: Πηγή σε μορφή συνδέσμου.....	59
Εικόνα 19.1: Πηγή σε μορφή συνδέσμου.....	59

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα διπλωματική εργασία ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2013 και τελείωσε το Σεπτέμβριο του 2013. Θα ήθελα να ευχαριστήσω τους καθηγητές μου στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην κατεύθυνση Ηλεκτρονική Μάθηση του τμήματος «Διδακτική της Τεχνολογίας και Ψηφιακά Συστήματα» του Πανεπιστημίου Πειραιώς, για τις γνώσεις που μου προσέφεραν, κατά τη διάρκεια των σπουδών μου. Ευχαριστώ ιδιαίτερα τον Καθηγητή κ. Δ. Σάμψων, ο οποίος ήταν ο επιβλέπων μου, για την καθοδήγηση που μου έδωσε κατά τη διάρκεια εκπόνησης της διπλωματικής μου εργασίας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα εργασία ασχολείται με το αν και κατά πόσο η διδασκαλία του μαθήματος της Ιστορίας, μέσω μιας διαδικτυακής εκπαιδευτικής πλατφόρμας, μπορεί να οδηγήσει στην κατάκτηση των στόχων του μαθήματος, στη Γ' τάξη Γυμνασίου.

Προκειμένου να απαντηθεί αυτό το ερώτημα, πραγματοποιήθηκε έρευνα με τη μέθοδο πειράματος πεδίου και αξιολογήθηκαν στοιχεία μεικτής έρευνας, ποιοτικής και ποσοτικής.

Συγκεκριμένα, μελετήθηκε το κατά πόσο η διδασκαλία της Ιστορίας μέσω της πλατφόρμας Moodle μπορεί να οδηγήσει:

Στην επίτευξη του γενικού σκοπού του μαθήματος της Ιστορίας, που είναι η ανάπτυξη της ιστορικής σκέψης και της ιστορικής συνείδησης.

Το πρώτο μέρος της εργασίας αποτελείται από τα τρία πρώτα κεφάλαια, τα οποία είναι θεωρητικά.

Αρχικά, παρουσιάζεται η διδασκαλία της Ιστορίας, με την παραδοσιακή μορφή, η οποία βρίσκεται και στη βάση του εκπαιδευτικού προβλήματος.

Στη συνέχεια, αναλύεται η διδασκαλία μέσω εκπαιδευτικής πλατφόρμας.

Τέλος, γίνεται αναφορά στη θεωρία μάθησης και στη στρατηγική διδασκαλίας πάνω στις οποίες στηρίζεται η λειτουργία και η χρήση του Moodle, αλλά και η διδασκαλία της Ιστορίας μέσω αυτού.

Το δεύτερο μέρος της εργασίας αφορά στην έρευνα που πραγματοποιήθηκε.

Στο τέταρτο κεφάλαιο διατυπώνεται το εκπαιδευτικό πρόβλημα, στο οποίο αναφέρεται η παρούσα εργασία. Επίσης, δίνονται στοιχεία για την ερευνητική μεθοδολογία και τεκμηριώνεται η επιλογή της. Ακόμη, αναλύεται η κατασκευή των ερευνητικών εργαλείων που χρησιμοποιήθηκαν για τη συλλογή των αποτελεσμάτων, όπως το τεστ αξιολόγησης και το ερωτηματολόγιο. Σκοπός του ερωτηματολογίου ήταν να καταγραφούν οι απόψεις των μαθητών για την παραδοσιακή διδασκαλία της Ιστορίας, καθώς και για τη διδασκαλία του μαθήματος μέσω Moodle. Τέλος, παρουσιάζεται το εκπαιδευτικό σενάριο που σχεδιάστηκε για τις ανάγκες της συγκεκριμένης έρευνας.

Στο πέμπτο κεφάλαιο, δίνονται τα αποτελέσματα της έρευνας, από τα οποία βγαίνει το συμπέρασμα ότι:

Το Moodle, λειτουργώντας συμπληρωματικά στη διδασκαλία της Ιστορίας, οδήγησε στην επίτευξη του γενικού σκοπού του μαθήματος, αλλά και των επιμέρους στόχων του από τους μαθητές.

Στο έκτο κεφάλαιο, διατυπώνονται κάποια γενικότερα συμπεράσματα για τα αποτελέσματα της έρευνας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με τη διδασκαλία της ιστορίας επιχειρούμε να παρουσιάσουμε στους μαθητές γεγονότα, καταστάσεις και ιστορικές εξελίξεις και να τους γίνει γνωστό πώς να αναλύουν, να ερμηνεύουν, να αναζητούν βαθύτερα αίτια και να αξιολογούν τα γεγονότα, αλλά και να τεκμηριώνουν την άποψή τους.

Η παραδοσιακή διδασκαλία, όμως, υστερεί σε πολλά σημεία (Ματσαγγούρας, 2006), και αυτό φαίνεται από το γεγονός ότι μεγάλος αριθμός μαθητών δε κατορθώνει να πετύχει πολλά από τα παραπάνω.

Σκοπός της παρούσας Διπλωματικής εργασίας είναι να παρουσιαστεί το εργαλείο Moodle και να αξιοποιηθεί στη διδασκαλία του μαθήματος της Ιστορίας.

1.2 ΟΡΙΣΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Η παραδοσιακή διδασκαλία Ιστορίας οδηγεί σε στεία απομνημόνευση ιστορικών γνώσεων και προσφέρει παρωχημένες γνώσεις στους μαθητές.

Στόχος της παρούσας Διπλωματικής εργασίας είναι να παρουσιαστεί το εργαλείο Moodle και να αξιοποιηθεί στη διδασκαλία του μαθήματος της Ιστορίας.

Πιο συγκεκριμένα, παρέχονται πληροφορίες για το εργαλείο Moodle και τον τρόπο λειτουργίας και χρήσης του, καθώς και για το πώς μπορεί να αξιοποιηθεί κατά τη διδασκαλία του μαθήματος της Ιστορίας.

Παρουσιάζεται συγκεκριμένο σχέδιο μαθήματος, βασισμένο στο Moodle, όπου παρέχεται στους μαθητές οπτικοακουστικό υλικό, αλλά και ερωτήσεις, προκειμένου να διαπιστωθεί η εμπέδωση της γνώσης που αποκτήθηκε. Τέλος, οι μαθητές καλούνται να γράψουν διαγώνισμα πάνω στην ύλη που έχουν διδαχθεί και να απαντήσουν σε ένα ερωτηματολόγιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

2.1 ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Σε ότι αφορά τη διδασκαλία της Ιστορίας στην Ελλάδα, αναγνωρίζεται από τους εκπαιδευτικούς η αναγκαιότητα να καλλιεργηθεί μια κριτική στάση από την πλευρά των μαθητών απέναντι στα ιστορικά γεγονότα, τις μαρτυρίες, και τις ερμηνείες τους, καθώς και οι ανάλογες νοητικές δεξιότητες, που, μέσα από τη σχετική διαδικασία, θα οδηγήσουν στους επιδιωκόμενους στόχους της διδασκαλίας του μαθήματος, δηλαδή στην ανάπτυξη ιστορικής σκέψης και ιστορικής συνείδησης.

Ακόμη και στις μέρες μας, η διδασκαλία της Ιστορίας παραμένει εγκλωβισμένη στην εθνική ιδέα, και εξακολουθεί να προσφέρει παρωχημένες γνώσεις για τη διαχρονική παρουσία του έθνους καλλιεργώντας μια εθνική συνείδηση εν τέλει «επίπλαστη». Η είσοδος στον 21ο αιώνα βρίσκει τους Έλληνες μαθητές να αγνοούν όχι μόνο την ιστορία των γειτονικών βαλκανικών λαών αλλά και την ίδια την ελληνική ιστορία (Βούρη, 2002)¹.

Στη χώρα μας, υπάρχουν 2 τάσεις για το πού πρέπει να αποσκοπεί η διδασκαλία της Ιστορίας:

1. Η πρώτη έχει ως στόχο τη γνώση και κατανόηση ιστορικών γεγονότων και επιτευγμάτων στην εθνική, ευρωπαϊκή και παγκόσμια ιστορία.
2. Η δεύτερη θεωρεί ότι ο κύριος στόχος θα πρέπει να είναι η απόκτηση ιστορικών δεξιοτήτων (έρευνα, έλεγχος εγκυρότητας, ερμηνεία, κριτική σκέψη).

Γίνεται προσπάθεια για σύζευξη αυτών των τάσεων μέσα από Προγράμματα Σπουδών και τα διδακτικά εγχειρίδια. Πλέον, δίνεται έμφαση σε περιεχόμενα, που δεν περιορίζονται στην πολιτική ιστορία, προβάλλοντας την κοινωνική και πολιτιστική της διάσταση. Ακόμη, επικεντρώνεται το ενδιαφέρον στη διαδικασία, επιμένοντας σε μαθητοκεντρικές μεθόδους διδασκαλίας, στη διερευνητική μάθηση, στην προσέγγιση ιστορικών πηγών. Ουσιαστικά,

---

1

<http://www.rhodes.aegean.gr/ptde/revmata/issue2/8Vouri.pdf>

γίνεται προσπάθεια να εξοικειωθούν οι μαθητές με τη διαδικασία της ανάλυσης συγκεκριμένων, αλλά και ποικίλων ειδών μαρτυριών (Σακκά, Αργυρού, 2005)²

Τέτοιου είδους σύζευξη έχει δοκιμαστεί στην πράξη στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες και υπάρχουν ήδη συμπεράσματα για το αν είναι αποτελεσματική ή όχι.

Αυτή η ενεργητική διαδικασία διευκολύνει την ανακαλυπτική, ενεργητική διάθεση και τη συνεργατική διδασκαλία.

Σύμφωνα με τα συμπεράσματα, τα παιδαγωγικά οφέλη είναι πολλά και σημαντικά:

1. Προάγεται η συζήτηση και η συνεργασία
2. Ενισχύονται οι προσπάθειες των μαθητών να αναπτύξουν τις γλωσσικές τους ικανότητες
3. Αναπτύσσουν κριτήριο για το τι είναι τεκμήριο, και μπορούν να το αξιολογούν
4. Καλλιεργείται η κοινωνική ευαισθησία των μαθητών, δηλαδή αποκτούν κοινωνικές δεξιότητες.

Η ελληνική πραγματικότητα ακολουθεί, με την αναμενόμενη καθυστέρηση, και της στρεβλώσεις αυτής της τάσης. Η αφήγηση και ένας υποτυπώδης κατευθυνόμενος διάλογος στηρίζουν τη διδακτική προσέγγιση του αντικειμένου, ενώ γενικώς η έμφαση δίνεται κυρίως στο περιεχόμενο.

2.2 ΤΙ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών, σκοπός της διδασκαλίας του μαθήματος της Ιστορίας είναι η ανάπτυξη της ιστορικής σκέψης και της ιστορικής συνείδησης.

Η ανάπτυξη της ιστορικής σκέψης αφορά στην κατανόηση ιστορικών γεγονότων, μέσα από την εξέταση αιτίων- αποτελεσμάτων, ενώ, η καλλιέργεια ιστορικής συνείδησης αφορά στην

---

²

<http://www.academia.edu/903942/> . . -

κατανόηση της συμπεριφοράς των ανθρώπων σε συγκεκριμένες καταστάσεις και τη διαμόρφωση αξιών και στάσεων, που οδηγούν στην εκδήλωση υπεύθυνης συμπεριφοράς στο παρόν και στο μέλλον. Έτσι, με τη διδασκαλία της Ιστορίας, ο μαθητής μπορεί να αποκτήσει επίγνωση ότι ο σύγχρονος κόσμος αποτελεί συνέχεια του παρελθόντος, αλλά και την αντίληψη ότι ο σύγχρονος ιστορικός ορίζοντας συνδέεται άμεσα με τη ζωή του.

Ο σκοπός της ιστορικής σκέψης και της ιστορικής συνείδησης συνδέεται έτσι με το γενικότερο σκοπό της εκπαίδευσης, που αναφέρεται στην προετοιμασία υπεύθυνων πολιτών

³
(ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ) .

Με τη διδασκαλία της Ιστορίας στο Γυμνάσιο, επιδιώκονται οι παρακάτω επιμέρους σκοποί:

- Να κατανοήσουν οι μαθητές ότι ο κόσμος, στον οποίο ζουν είναι αποτέλεσμα μιας εξελικτικής πορείας, με υποκείμενα δράσης τους ανθρώπους.
- Να καταστούν ικανοί, μέσα από τη γνώση του παρελθόντος, να κατανοήσουν το παρόν, να στοχαστούν για τα προβλήματά του και να προγραμματίσουν υπεύθυνα το μέλλον τους.
- Να συνειδητοποιήσουν την προσωπική τους ευθύνη για την πορεία της κοινωνίας στην οποία ζουν.
- Να οικειώνονται βαθμιαία το ειδικό λεξιλόγιο της ιστορικής επιστήμης.
- Να συνειδητοποιήσουν την αναγκαιότητα επιλογής και κριτικής αξιολόγησης των ιστορικών πηγών.
- Να γνωρίσουν την ιστορική πορεία του Ελληνισμού, από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα, με αναφορές στην Παγκόσμια Ιστορία.
- Να συνειδητοποιήσουν ότι η κατανόηση κάθε κοινωνίας προϋποθέτει τη μελέτη όλων των πτυχών της: πολιτικής, οικονομικής, πολιτιστικής, θρησκευτικής.
- Να διαμορφώσουν μέσα από τη μελέτη των επιμέρους πολιτισμών και της συνεισφοράς τους στον παγκόσμιο πολιτισμό, πνεύμα μετριοπάθειας, ανοχής και σεβασμού στο διαφορετικό.
- Να οικοδομήσουν, μέσα από τη μελέτη του δικού τους πολιτισμού, την εθνική και πολιτιστική τους ταυτότητα.
- Να συνειδητοποιήσουν και να εκτιμήσουν τη συμβολή του ελληνικού πολιτισμού στον παγκόσμιο πολιτισμό.

Πιο συγκεκριμένα, στη Γ' Γυμνασίου, και ειδικά στην ενότητα που θα εξετάσουμε, οι στόχοι, σύμφωνα με το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών, είναι οι εξής:

Οι μαθητές πρέπει να:

- Να εκτιμήσουν τις προσπάθειες του Ι. Καποδίστρια για την οργάνωση του ελληνικού κράτους και τους λόγους της αντίδρασης στις προσπάθειες αυτές.
- Να γνωρίσουν τη διαδικασία φιλελευθεροποίησης του ελληνικού πολιτεύματος και τις συνθήκες αστικοποίησης της ελληνικής κοινωνίας
- Να κατανοήσουν τη σημασία των όρων: απόλυτη και συνταγματική μοναρχία, Μεγάλη Ιδέα, αστικοποίηση, αλτρωτισμός
- Να κατανοήσουν ότι η Μεγάλη Ιδέα και οι αλτρωτικές διεκδικήσεις επηρέασαν την εσωτερική πολιτική και διαμόρφωσαν τη διεθνή θέση της Ελλάδας και τις σχέσεις της με τα υπόλοιπα Βαλκανικά κράτη
- Να κατανοήσουν τις διπλωματικές επαφές και τις συμμαχίες των βαλκανικών κρατών, σε συσχετισμό με τις ενέργειες του κινήματος των Νεότουρκων

2.3 ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΜΕΣΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΩΣ ΣΗΜΕΡΑ

Οι ΤΠΕ αποτελούν περιβάλλον που διευκολύνει τη διερευνητική μάθηση. Κατά τον Bruner, η διερευνητική μάθηση γίνεται με βάση τρεις ταυτόχρονες δοκιμασίες: την ανακάλυψη των νέων γνώσεων, το μετασχηματισμό τους, την ενσωμάτωση σε προηγούμενες γνώσεις, και τέλος, την εκτίμηση και την αξιολόγησή τους (Κολιάδης, 2007)

Η παραδοσιακή προσέγγιση του μαθήματος της Ιστορίας με αφήγηση που καταλήγει στη στείρα απομνημόνευση ιστορικών γνώσεων είναι πια ξεπερασμένη. Ο σύγχρονος προβληματισμός για τη διδασκαλία του μαθήματος της Ιστορίας εστιάζεται όχι μόνο στις γνώσεις που θα αποκτήσει ο μαθητής αλλά στις δεξιότητες που θα αναπτύξει και οι οποίες θα του επιτρέψουν να κατανοήσει, να αναλύσει και να ερμηνεύσει τα γεγονότα. Η αξιοποίηση του Διαδικτύου στο μάθημα της Ιστορίας, συμβάλει προς την κατεύθυνση αυτή.

Η χρήση του Διαδικτύου στο μάθημα της Ιστορίας ενδείκνυται όταν

- Η μετωπική διδασκαλία είναι αναποτελεσματική για τη διδασκαλία μιας συγκεκριμένης ενότητας

- Επιθυμούμε να ενεργοποιήσουμε περισσότερο τους μαθητές μας
- Όλοι οι μαθητές δεν έχουν το ίδιο επίπεδο γνώσεων
- Η διδακτική ενότητα παρουσιάζει ιδιαίτερες δυσκολίες
- Απαιτείται προσέγγιση της ύλης κατά θεματικές ενότητες.

2.4 ΧΡΗΣΗ ΙΝΤΕΡΝΕΤ- ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ

Το διαδίκτυο αποτελεί πλέον ένα μείζον φαινόμενο το οποίο έχει συνέπειες στο πώς οι άνθρωποι δρουν και αλληλεπιδρούν στο κοινωνικό και εργασιακό τους χώρο (Gullickson, 2000)⁴. Οι ρυθμοί ανάπτυξής του είναι ιλιγγιώδεις καθώς οι συνδέσεις στο διαδίκτυο υπερδιπλασιάζονται κάθε χρόνο (Charp, 1998)⁵.

Ο ένας στους τέσσερις χρήστες του διαδικτύου είναι μαθητής ή εκπαιδευτικός ο οποίος εκτός των άλλων αναζητεί ιδέες για το αναλυτικό πρόγραμμα, εργαλεία έρευνας, βιβλιογραφία και ευκαιρίες επαγγελματικής ανάπτυξης (Charp, 1998).

Αν δεχθούμε την υπόθεση ότι η πραγματική υπόσχεση της τεχνολογίας στην εκπαίδευση βασίζεται στην δυναμική της να διευκολύνει θεμελιώδεις και ποιοτικές αλλαγές στη φύση της μάθησης και της διδασκαλίας, τότε η χρήση του διαδικτύου ανοίγει μια νέα σειρά ευκαιριών μάθησης για την εκπαίδευση.

Προσφέρει τη δυνατότητα να εφαρμοσθούν συγχρονικές και ασύγχρονες μορφές αλληλεπίδρασης στη διδασκαλία (Passerini and Granger, 2000)⁶, να καταργηθούν τα φυσικά όρια της τάξης και να επεκταθούν οι εμπειρίες των παιδιών (Wilson, 1995)⁷. Τα οφέλη που αναφέρονται απ' τη χρήση του διαδικτύου στη τάξη συμπεριλαμβάνουν την ανάπτυξη της περιέργειας και των αναλυτικών δεξιοτήτων των παιδιών (Braun, Femlund, and White,

4

<http://2lyk-spart.lak.sch.gr/ergasies/diadiaktyo/diadiaktyo.pdf>

5

http://invenio.lib.auth.gr/record/113690/files/diplomatikh%20ergasia%20gia%20to%20dp_ms.pdf?version=1

6

http://www.pee.gr/wp-content/uploads/praktika_synedrion_files/e10_11_03/meros_c_th_en_vii/tsitoyridoy.htm

7

http://www.pee.gr/wp-content/uploads/praktika_synedrion_files/e10_11_03/meros_c_th_en_vii/tsitoyridoy.htm

8
1998) , καθώς και την επέκταση των εμπειριών τους μέσω των τεχνολογιών της εικόνας

9
(White, 1997) .

Η παιδαγωγική δικτύωση αποτελεί ένα ενεργό περιβάλλον μάθησης και όχι απλώς μια πηγή πληροφοριών. Η έννοια της παιδαγωγικής δικτύωσης προκύπτει όταν η αλληλεπίδραση μέσω της κοινωνικής δικτύωσης έχει δημιουργήσει κίνητρα για συνεργασία, και προϋποθέτει

10
την διατύπωση ευκρινών στόχων μάθησης (Nummi, Ristola, Ronka and Sariola 2000) . Με τον τρόπο αυτό, το διαδίκτυο μπορεί να αποτελέσει ένα δημιουργικό περιβάλλον για
11
συνεργατική μάθηση και πράξη (Semenov, 2000) .

Από την πληθώρα των μέσων που προσφέρει σήμερα η εκπαιδευτική τεχνολογία, σημαντική θέση κατέχει ο ηλεκτρονικός υπολογιστής, του οποίου η εισαγωγή και χρήση στην εκπαίδευση όσον αφορά τη διδακτική υποστήριξη διαφόρων αντικειμένων, βρίσκεται ακόμη σε πρώιμα στάδια. Επομένως, ο χώρος προσφέρεται για δημιουργική ενασχόληση και ειδικότερα για την διερεύνηση των δυνατοτήτων συμβολής της πληροφορικής στην εποπτικοποίηση της διδακτικής πράξης, γεγονός που αποτελεί συστηματική επιδίωξη της σύγχρονης διδακτικής.

Στον τομέα της εκπαίδευσης, ο υπολογιστής μπορεί να μας πάει από τη θεωρία στην πράξη. Έχει δυο βασικά χαρακτηριστικά:

Αρχικά, μπορεί να επεξεργαστεί πολύ μεγάλο όγκο δεδομένων πολύ γρήγορα και συνδυάζει πολλά μέσα. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως πίνακας, διαφανοσκόπιο, βίντεο, κασετόφωνο. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να το χρησιμοποιήσει ανάλογα με τις ανάγκες που θέλει να καλύψει

8
http://www.pee.gr/wp-content/uploads/praktika_synedrion_files/e10_11_03/meros_c_th_en_vii/tsitoyridoy.htm

9
http://www.pee.gr/wp-content/uploads/praktika_synedrion_files/e10_11_03/meros_c_th_en_vii/tsitoyridoy.htm

10
http://www.pee.gr/wp-content/uploads/praktika_synedrion_files/e10_11_03/meros_c_th_en_vii/tsitoyridoy.htm

11
http://www.pee.gr/wp-content/uploads/praktika_synedrion_files/e10_11_03/meros_c_th_en_vii/tsitoyridoy.htm

και με τους στόχους, που έχει βάλει., ακόμη, μας δίνει τη δυνατότητα να έχουμε πληροφορία οποιουδήποτε τύπου, τη στιγμή που τη θέλουμε.

Με τον υπολογιστή και το διαδίκτυο, ως εκπαιδευτικά εργαλεία, έχει έρθει μια επανάσταση στα εκπαιδευτικά πράγματα (Μπαβέλης, 2002) ¹² .

Ο μαθητής δεν παρακολουθεί παθητικά τα όσα διαδραματίζονται στην τάξη, αλλά έχει τη δυνατότητα να συμμετέχει ενεργά.

Η χρήση των υπολογιστών, κατά τη διδασκαλία, προσφέρει πολλές εκπαιδευτικές δυνατότητες. Πιο συγκεκριμένα:

- Η μάθηση γίνεται πιο ενδιαφέρουσα και διασκεδαστική
- Τα γεγονότα παρουσιάζονται με πολλαπλό τρόπο (κείμενο- ήχος- εικόνα)
- Τονίζεται ο ενεργητικός ρόλος του μαθητή στη διαδικασία της μάθησης
- Εξατομικεύεται η διδασκαλία και παρέχεται κατάλληλη επανατροφοδότηση σε μικρό χρονικό διάστημα
- Η μαθησιακή δραστηριότητα συνδέεται με την καθημερινή ζωή
- Υπογραμμίζεται ο διευκολυντικός, παροτρυντικός, συντονιστικός και διαμεσολαβητικός ρόλος του εκπαιδευτικού στη μαθησιακή διαδικασία.

Η εκμετάλλευση όλων των παραπάνω δυνατοτήτων εξαρτάται κυρίως από το μαθησιακό περιβάλλον, μέσα από το οποίο χρησιμοποιείται ο υπολογιστής.

12

http://www.pee.gr/wp-content/uploads/praktika_synedrion_files/e10_11_03/meros_c_th_en_vii/tsitoyridoy.htm

2.5 ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Τα προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπίσουμε, κατά τη διδασκαλία της ιστορίας, χωρίζονται σε δύο κατηγορίες, σε θεωρητικά και πρακτικά (Παρούτσας, 2002) ¹³.

2.5.1 ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

- Ως πολίτες και ιστορικοί επιστήμονες, έχουμε δικές μας απόψεις, πολιτικές, οικονομικές, ιδεολογικές, κοινωνικές, που διαμορφώθηκαν υπό το βάρος εξωτερικών κ εσωτερικών παραγόντων. Ως μέλη δημοκρατικής κοινωνίας, έχουμε ατομική και συλλογική κουλτούρα.
- Ως εκπαιδευτικοί, δεσμευόμαστε από την ιδιοσυγκρασία μας, η οποία αναπτύχθηκε λόγω γνώσεων, ανατροφής, συμπλεγμάτων, προσλαμβανουσών παραστάσεων. Οφείλουμε να αναρωτιόμαστε για τη φύση των πηγών διαμόρφωσης των αντιλήψεών μας και την εγκυρότητά τους.

2.5.2 ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

- Η δυσκολία της κατανόησης της ιδιαιτερότητας του σχολικού γεγονότος. Τα παιδιά πρέπει να έχουν την αίσθηση ότι αυτό που είναι σήμερα αποδεκτό ως επιστημονική άποψη, μπορεί να μην ισχύει αύριο.
- Απώλεια σημαντικών ιστορικών πηγών σε περιόδους έντασης.
- Δεν υπάρχει απόλυτα αντικειμενική ιστορική κρίση.
- Δυσκολία των παιδιών να αντιληφθούν χρονική διάρκεια, ιστορική περίοδο, με όρους μακροοικονομίας και κοινωνικών δομών.
- Δυσκολία κατανόησης ιστορικών όρων

Πρέπει να λαμβάνεται υπόψη:

- Υπάρχουν πολλοί διαφορετικοί τρόποι ερμηνείας ενός ιστορικού γεγονότος και όχι μόνο μια και μοναδική «ορθή» εκδοχή του. Οι τρόποι αυτοί εξαρτώνται από τις απόψεις των ιστορικών, των πολιτικών, των δημοσιογράφων. Όλες οι ερμηνείες είναι δυνατόν να έχουν ισχύ, λόγω του αποσπασματικού, επιλεκτικού, μερικού χαρακτήρα της ερμηνείας (Ματσαγγούρας, 2006)
- Ανάλογα με την οπτική γωνία του ιστορικού, την προοπτική του, την εποχή του και τις πηγές που χρησιμοποίησε, το ίδιο ιστορικό γεγονός μπορεί να ερμηνευθεί με διαφορετικούς τρόπους
- Οι ιστορικές πηγές (επίσημα έγγραφα, οπτικοακουστικά αρχεία) συνήθως αποτυπώνουν την άποψη των προσώπων που δίνουν τις πληροφορίες
- Η ανάδειξη διαφορετικών απόψεων στους κόλπους του ίδιου έθνους, της κοινότητας, της πολιτικής παράταξης, φωτίζει τη σύνθετη φύση και τους πολλούς τρόπους, με τους οποίους εκφράζονται οι σχέσεις της κυρίαρχης ομάδας και της μειοψηφία

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: MOODLE

3.1 ΣΗΜΕΡΙΝΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΕΞ' ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Εκπαίδευση από απόσταση ή αλλιώς πολυμορφική εκπαίδευση είναι ένα σύστημα, μια μέθοδος εκπαίδευσης, που χαρακτηρίζεται από το ότι ο εκπαιδευόμενος βρίσκεται απομακρυσμένος από τον εκπαιδευτή, αλλά επικοινωνεί με διάφορους τρόπους μαζί του και υποστηρίζεται σημαντικά από αυτόν (Βρέτταρος, 2003)¹⁴.

Ηλεκτρονική μάθηση είναι η διαδικασία κατά την οποία κάποιος μαθαίνει – εκπαιδεύεται με την χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών. Ευρέως διαδεδομένος είναι ο διεθνής όρος e-learning για την ηλεκτρονική μάθηση¹⁵. Η εκπαίδευση με αυτή την διαδικασία μπορεί να χωριστεί σε εκπαίδευση με σύνδεση (online) και εκπαίδευση χωρίς σύνδεση (offline). Ηλεκτρονική μάθηση με σύνδεση είναι η προβολή εκπαιδευτικού υλικού μέσω Ίντερνετ (από κάποιο δικτυακό τόπο) ενώ ηλεκτρονική μάθηση χωρίς σύνδεση είναι η προβολή εκπαιδευτικού υλικού αποθηκευμένου στον υπολογιστή μας, εκπαιδευτικά cdrom κ.τ.λ. Τα παρόντα πάντως συστήματα e-learning χαρακτηρίζονται από ορισμένα πλεονεκτήματα τα οποία τα καθιστούν εξαιρετικά αποτελεσματικά εκπαιδευτικά μέσα:

- Μπορούν να καλύπτουν άριστα τις εκπαιδευτικές ανάγκες που περιέχουν ως συστατικό στοιχείο τη διανομή πληροφοριών, τεχνικών κ.τ.λ. (δεν προσφέρονται δηλαδή για την παραγωγή νέας γνώσης, έρευνας κ.τ.λ.)
- Στηρίζονται σε ηλεκτρονικά δίκτυα εξαιρετικής αξιοπιστίας
- Χρησιμοποιούν συστήματα φιλικότατα προς το χρήστη
- Διατηρούν σταθερή ποιότητα προσφοράς των εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Η σταθερότητα αφορά την έκταση του υλικού και το χρόνο εκπομπής
- Παρέχουν τη δυνατότητα των εκπαιδευτικών υπηρεσιών στον τόπο επιλογής του

14

<http://dspace.lib.uom.gr/bitstream/2159/13715/1/KoukoufikiStavroulaMsc2009.pdf>

15

<http://www.slideshare.net/Stergios/e-learning-1304586>

χρήστη και συνεπώς δεν υπάρχουν κόστη τριβής (μετακινήσεων, κόστος ευκαιρίας κ.τ.λ.)

- Έχουν εξαιρετικές δυνατότητες ευελιξίας και προσαρμογής όσον αφορά τις ανάγκες, το χώρο και το χρόνο των εκπαιδευτικών αναγκών που πρέπει να καλύψουν
- Μπορεί να προσφέρεται με πολλή μεγαλύτερη ευελιξία σε άτομα με ειδικές ανάγκες. Το σημείο αυτό αποτελεί από τα σημαντικότερα πλεονεκτήματα της e-learning διαδικασίας.
- Μπορούν να καλύπτουν ένα αξιολογικό πεδίο δυνατοτήτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με μία θεματολογία που το μόνο που δεν περιλαμβάνει (προς το παρόν)

16

είναι η παροχή εκπαίδευσης σε εργαστηριακά μαθήματα .

3.1.1 ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ E- LEARNING ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στα μέσα της Ελληνικής δεκαετίας του 1990 οι σχεδιαστές του Β΄ και Γ΄ ΚΠΣ βλέποντας τις εξελίξεις στο χώρο της πληροφορικής και ειδικότερα στη χρήση των μέσων ψηφιακής ενημέρωσης και στο διαδίκτυο, ενέταξαν στα αναπτυξιακά προγράμματα πολλές ενέργειες και σημαντικές χρηματοδοτήσεις για την ανάπτυξη της εκπαιδευτικής μεθοδολογίας e-learning στην παραδοσιακή κυρίως εκπαίδευση και ειδικότερα στο επίπεδο της τριτοβάθμιας

17

εκπαίδευσης (Γιάκου, 2011) .

Επίσης, την ίδια περίοδο αναπτύχθηκαν σημαντικές και συστηματικές ενέργειες και χρηματοδοτήσεις που κατευθύνονταν κυρίως προς τις επιχειρήσεις πληροφορικής (υπό το βάρος της διόγκωσης του τομέα πληροφορικής) για να αναπτύξουν τεχνικές δυνατότητες στον τομέα αυτό. Είναι η περίοδος κατά την οποία υπάρχει η πεποίθηση ότι ο επηρεασμός της προσφοράς, δηλαδή του μέσου (πλατφόρμα πληροφόρησης κ.τ.λ.) θα δημιουργούσε ζήτηση από την κοινωνία. Όμως η πραγματικότητα σε όλον τον κόσμο δείχνει ότι η προσφορά μόνο σ' ένα πολύ περιορισμένο βαθμό μπορεί να δημιουργήσει ζήτηση. Η

16

<http://reviews.in.gr/greece/elearning/article/?aid=1231105234>

17

http://ifestos.teilar.gr/index.php?option=com_docman&task=doc_view&gid=27

καλλιέργεια και η ανάπτυξη της ζήτησης είναι ένα πολύ πιο περίπλοκο ζήτημα (Γιάκου, 2011) .

Περίεργως, η δυνατότητα αυτή δε διοχετεύτηκε εγκαίρως προς την κατεύθυνση της διά Βίου Εκπαίδευσης ή όπως λεγόταν τότε Συμπληρωματική Εκπαίδευση. Ο λόγος ήταν απλός και συνδεόταν με τις επενδύσεις και τα συμφέροντα που είχαν αναπτυχθεί στο χώρο αυτό.

Παράλληλα, οι διαδικασίες εξ αποστάσεως και ιδιαίτερα ηλεκτρονικής φύσης θεωρούνταν ότι εκτοπίζουν τη φυσική διδακτική παρουσία με αρνητικές συνέπειες στην παραδοσιακού τύπου απασχόληση γνώσεων καθηγητικών ειδικοτήτων που είχαν ιδιαίτερη δύναμη και κέντρα απόφασης.

Παρόμοιες ενστάσεις αναπτύχθηκαν και στην είσοδο των συστημάτων αυτών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Αντίστοιχη κατάσταση επικρατούσε στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Οι κοινωνικές αυτές τάσεις συντηρήθηκαν βεβαίως και από το μικρό βαθμό διαπερατότητας της ιντερνετικής επικοινωνίας στην Ελληνική κοινωνία.

Το συνολικό αποτέλεσμα ήταν πως όταν όλος ο αναπτυγμένος κόσμος εισήγαγε το e-learning στις διδακτικές μεθοδολογίες η Ελληνική κοινωνία το περιέβαλε με σκεπτικισμό και

19
διστακτικότητα (Γιάκου, 2011) .

Παρόλα αυτά την περίοδο αυτή γεννήθηκαν αρκετές προσπάθειες, κάποιες από αυτές εγκαταλείφθηκαν στη συνέχεια και αρκετές μεγάλωσαν αρκετά για να λειτουργούν επιτυχώς μέχρι σήμερα. Βεβαίως σε ενδοεπιχειρησιακό επίπεδο τη τακτική του e-learning επικράτησε σε αρκετές περιπτώσεις (μεγάλες τράπεζες, φαρμακευτικές εταιρείες κ.τ.λ.)

Τα μέσα της δεκαετίας του 2010 βρίσκουν το e-learning να έχει υιοθετηθεί ως υποστηρικτική μέθοδο από όλα σχεδόν τα ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ιδιωτικούς φορείς παροχής εκπαίδευσης. Πολλές μάλιστα επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα προσφοράς κατάλληλων υπηρεσιών. Παράλληλα όμως κυρίως η τριτοβάθμια εκπαίδευση έχει εντάξει μέσα στην καθημερινή της λειτουργία (ηλεκτρονικές γραμματείες, βοηθητικά ηλεκτρονικά εκπαιδευτικά μέσα, κ.τ.λ.) με αποτέλεσμα να γαλουχούνται συνεχώς νέες γενεές με εξοικείωση στους προσωπικούς ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Οι τελευταίοι, λόγω της μείωσης του κόστους τους, δε θεωρούνται πλέον είδη πολυτελείας. Εξάλλου η μεγέθυνση του ρόλου του κλάδου των υπηρεσιών στηρίζεται στην ψηφιοποίηση της ανθρώπινης εργασίας η οποία όσον αφορά την λειτουργία του γραφείου έχει πλήρως επικρατήσει. Επίσης, πολλές δημόσιες και ιδιωτικές υπηρεσίες παρέχουν ηλεκτρονική εξυπηρέτηση. Όλες αυτές οι

18

http://ifestos.teilar.gr/index.php?option=com_docman&task=doc_view&gid=27

19

http://ifestos.teilar.gr/index.php?option=com_docman&task=doc_view&gid=27

εξελίξεις έχουν οδηγήσει την Ελλάδα να εμφανίζει μία ικανοποιητική συμμετοχή χρήσης του

20

Internet στην καθημερινή ζωή του πολίτη .

Το 2010, το 46,2% του πληθυσμού της Ελλάδος ήταν χρήστες του Internet έναντι 80% του πληθυσμού στη Γερμανία και στη Μ. Βρετανία και 50% – 60% στην Ισπανία και την

21

Ιταλία . Οι ρυθμοί αυτοί αυξάνονται ταχύτατα.

Ωστόσο, το ότι έχει αυξηθεί η χρήση των υπολογιστών δε σημαίνει κατ' ανάγκη ότι έχει αναπτυχθεί και το e-learning ανάλογα. Μάλιστα, κάνοντας διάκριση μεταξύ e-learning ως βοηθητικού μέσου της τυπικής εκπαιδευτικής διαδικασίας και e-learning ως αυτοτελούς διδακτικής μεθοδολογίας θα διαπιστωθεί ότι οι αμιγώς δραστηριότητες που εντάσσονται στη δεύτερη κατηγορία είναι εξαιρετικά περιορισμένες παρόλο που έχουν φθάσει σε εξαιρετική ποιότητα παροχής υπηρεσιών.

Στο χαμηλό βαθμό διάδοσης του e-learning στην Ελληνική κοινωνία ως αυτόνομης εκπαιδευτικής μεθοδολογίας εξακολουθούν ακόμα και σήμερα να παίζουν ρόλο ιδιόμορφες δοξασίες περί του ρόλου του διαδικτύου στην εκπαιδευτική διαδικασία όπως περίπου συνέβαινε και στις προηγούμενες δύο δεκαετίες.

3.1.2 ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

Οι πλατφόρμες ηλεκτρονικής μάθησης ή αλλιώς τα συστήματα διαχείρισης μάθησης είναι η βασική τεχνολογική υποδομή λογισμικού για τα περιβάλλοντα ηλεκτρονικής μάθησης και εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης (e-learning).

Στη διεθνή βιβλιογραφία τα συστήματα διαχείρισης μάθησης (ΣΔΜ) αναφέρονται κυρίως με τους όρους Learning Management Systems, Virtual Learning Environments και Course Management Systems.

Τα ΣΔΜ είναι λογισμικά που εμφανίστηκαν στο δεύτερο μισό της δεκαετίας του '90 και συνδυάζουν τη λειτουργικότητα των επικοινωνιών μέσω υπολογιστή, τις on-line μεθόδους

20

<http://reviews.in.gr/greece/elearning/article/?aid=1231105234>

21

<http://reviews.in.gr/greece/elearning/article/?aid=1231105234>

παράδοσης διδακτικών υλικών και τα εργαλεία διαχείρισης της μαθησιακής διαδικασίας,

22

παρέχοντας ένα ολοκληρωμένο διαδικτυακό περιβάλλον μάθησης .

Το Learning Circuits Glossary ορίζει τα ΣΔΜ ως «Λογισμικό, το οποίο αυτοματοποιεί τη διαχείριση της εκπαίδευσης. Πρόκειται για εφαρμογή, με την οποία μπορεί κανείς να διαχειριστεί συγκεντρωμένες πληροφορίες ηλεκτρονικής μορφής στο διαδίκτυο. Είναι ένα σύστημα διαχείρισης περιεχομένου ενός διαδικτυακού τόπου που αποτελείται από πλήθος εργαλείων, με τα οποία δίνεται η δυνατότητα σε όποιον ανανεώνει μια ιστοσελίδα, να περνάει καινούργιο περιεχόμενο, να αλλάζει τα κείμενα, τις φωτογραφίες, τα αρχεία, και οτιδήποτε άλλο, εύκολα και γρήγορα (Παπασταματίου, 2008).

Τα Συστήματα Διαχείρισης Μάθησης επιτρέπουν στο διδάσκοντα να δημιουργήσει ένα δικτυακό μάθημα. Είναι σχεδιασμένα για να εξυπηρετούν την εξ' αποστάσεως εκπαίδευση και απαιτούν σχετικά περιορισμένες δεξιότητες από το χρήστη. Αυτό τα καθιστά δημοφιλή επιλογή (Παπασταματίου, 2008).

Ένα Σύστημα Διαχείρισης Μάθησης εγγράφει τους χρήστες, καταχωρεί τα μαθήματα σε καταλόγους, καταγράφει τα δεδομένα των σπουδαστών και υποβάλλει αναφορές στη διοίκηση. Συνήθως δεν προσφέρει δυνατότητες συγγραφής, αλλά εστιάζει στη διαχείριση μαθημάτων που δημιουργούνται από πληθώρα άλλων πηγών, όπως είναι τα Συστήματα Διαχείρισης Εκπαιδευτικού Υλικού (Learning Circuits Glossary).

Τα ΣΔΜ στηρίζονται σε μια ποικιλία από πλατφόρμες ανάπτυξης και συνήθως χρησιμοποιούν στο βάθος μια στιβαρή βάση δεδομένων.

Τα ΣΔΜ χρησιμοποιούνται σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια), καθώς και στην κατάρτιση, επειδή προσφέρουν αρκετά πλεονεκτήματα σε εκπαιδευόμενους, εκπαιδευτές και στους εκπαιδευτικούς οργανισμούς, αίροντας χωρικούς και χρονικούς περιορισμούς στη διαδικασία μάθησης (Concannon et al.,

23
2005) .

Τα ΣΔΜ είναι ενοποιημένα (integrated) συστήματα λογισμικού που εμπεριέχουν διάφορα εργαλεία στους εκπαιδευτικούς σχεδιαστές και στους διαχειριστές, αναφορικά με την οργάνωση και τη διανομή του μαθησιακού υλικού, τη διαχείριση των μαθημάτων, την αξιολόγηση των μαθητών, τα εργαλεία επικοινωνίας και συνεργασίας, τη διαχείριση των

24

εκπαιδευόμενων σε ένα οργανισμό, κλπ. (Κόμης, Φιλίππιδης, 2010) .

22

http://ifestos.teilar.gr/index.php?option=com_docman&task=doc_view&gid=27

23

http://ifestos.teilar.gr/index.php?option=com_docman&task=doc_view&gid=27

24

http://hci.ece.upatras.gr/websciencenet/presentations/Filippidi_Komis_WebScienceNet

Υπάρχουν πάρα πολλά συστήματα διαχείρισης μάθησης, τόσο εμπορικά όσο και ανοικτού κώδικα (open source). Το Moodle είναι το κυρίαρχο ΣΔΜ κατέχοντας περίπου το 30% της αγοράς των συστημάτων αυτών. Τον Οκτώβριο του 2010 το Moodle είχε 49.952 εγγεγραμμένους εξυπηρετητές, που εξυπηρετούσαν 37 εκατομμύρια χρήστες σε 3.700.000 μαθήματα. Αν και το Moodle είναι ένα ΣΔΜ ανοικτού κώδικα (Κόμης, Φιλιππίδης, 2010).

Τα ΣΔΜ μπορεί να είναι είτε εμπορικά είτε κατασκευασμένα κατά παραγγελία για να υπηρετήσουν συγκεκριμένες ανάγκες είτε ανοιχτού κώδικα. Αποτελούν έναν ταχύτατα εξελισσόμενο χώρο, όπου αναφύονται καινούριοι κατασκευαστές (ή συνεργασίες κατασκευαστών), προϊόντα και δυνατότητες σε εβδομαδιαία βάση. Η προσφερόμενη πληθώρα παρέχει μεγάλη δυνατότητα επιλογής, ανάλογα με τις ανάγκες αλλά και παράγοντες όπως το κόστος λειτουργίας και συντήρησης της υπηρεσίας ή των πόρων που αυτή απαιτεί για την ικανοποιητική και αποδοτική λειτουργία της.

Ως προγράμματα ηλεκτρονικού υπολογιστή, τα ΣΔΜ θεωρούνται πνευματικά έργα και προστατεύονται από τη νομοθεσία περί προστασίας των πνευματικών δικαιωμάτων, ενώ ταυτόχρονα οι διαφορετικές ονομασίες που έχει προσδώσει ο κάθε φορέας παραγωγής στο δικό του προϊόν έχουν στην πλειοψηφία τους κατοχυρωθεί ως εμπορικά σήματα (trade marks) προστατευόμενα από τη σχετική νομοθεσία. Συνιστούν την απαραίτητη υποδομή για ένα περιβάλλον ηλεκτρονικής μάθησης. Όμως, η ύπαρξη ενός συστήματος δε σημαίνει ότι το περιβάλλον αυτό θα προκαλεί αυτομάτως το ενδιαφέρον των εκπαιδευόμενων και θα συμβάλει στη μαθησιακή αποτελεσματικότητα. Σκοπός είναι το ΣΔΜ να μην είναι ένα αποθετήριο ψηφιακού υλικού, π.χ. για τις διαφάνειες των διαλέξεων και για τις περιγραφές των εργασιών. Αντίθετα, η αποτελεσματικότητά του εξαρτάται από τον άρτιο μαθησιακό σχεδιασμό (learning design), σύμφωνα με τον οποίο, ο εκπαιδευόμενος δε θα είναι παθητικός καταναλωτής υλικού αλλά θα είναι ενεργός συμμετέχων στη μαθησιακή διαδικασία. Θα συνεργάζεται, θα επιλύει προβλήματα, θα δημιουργεί, σύμφωνα με τις μαθησιακές δραστηριότητες που θα περιγράφονται στο σχέδιο μαθήματος αξιοποιώντας τα διάφορα εργαλεία που προσφέρει ένα ΣΔΜ. Έτσι, το ΣΔΜ θα πρέπει να προσλαμβάνει έναν μαθητοκεντρικό χαρακτήρα και να συμβάλλει ουσιαστικά στην παροχή ποιοτικής μαθησιακής διαδικασίας.

Συνοψίζοντας, σκοπός των ΣΔΜ είναι:

- Η κάλυψη της απόστασης ανάμεσα στο εκπαιδευτικό περιεχόμενο
- Η ρύθμιση των κοινωνικών αλληλεπιδράσεων,

ώστε οι χρήστες να καταστούν ενεργοί συμμετέχοντες και όχι απλοί χρήστες των πληροφοριών (Κόμης, Φιλιππίδης, 2010) ²⁵ .

3.2 ΓΕΝΙΚΟΣ ΤΡΟΠΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ MOODLE

Το Moodle είναι δωρεάν σύστημα εξ' αποστάσεως διδασκαλίας και χρησιμοποιείται για τη δημιουργία εικονικών (virtual) μαθημάτων. Είναι ένα σύστημα διαχείρισης μαθημάτων (Course Management System – CMS), ένα σύστημα διαχείρισης μάθησης Learning Management System (LMS) ή ένα σύστημα εικονικής μάθησης (Virtual Learning Environment – VLE), ή πιο απλά ένα πακέτο λογισμικού για τη διεξαγωγή ηλεκτρονικών μαθημάτων μέσω Διαδικτύου, που προσφέρει ολοκληρωμένες υπηρεσίες Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης ²⁶ .

Είναι ένα δικτυακό πρόγραμμα ανοιχτού/ελεύθερου λογισμικού, συστήματος διαχείρισης εκπαιδευτικού περιεχομένου (Course Management System). Το όνομά του παράγεται από τα αρχικά των λέξεων: Modular Object Oriented Developmental Learning Environment (Μορφοματικό Αντικειμενοστραφές Αναπτυξιακό Εκπαιδευτικό Περιβάλλον) και δημιουργήθηκε το 1999 από τον Αυστραλό Martin Dougiamas ως μέρος του Phd του. Το Moodle χρησιμοποιείται σε περισσότερα από 1800 ιδρύματα παγκοσμίως ²⁷ .

Στόχος της πλατφόρμας Moodle είναι να υποστηρίξει τη διδασκαλία και τη μάθηση μέσω των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας (ΤΠΕ). Η φιλοσοφία του στηρίζεται στη διαπίστωση ότι ο άνθρωπος κατακτά τη γνώση όταν αλληλοεπιδρά με το περιβάλλον. Κατά τον Bruner, ο μαθητής με τις δικές του δυνάμεις προσπαθεί να εμβαθύνει στο αντικείμενο και να ανακαλύψει τις επιμέρους αρχές και σχέσεις που διέπουν τα επιμέρους στοιχεία του (Ράπτης, Ράπτη, 1998). Επιπρόσθετα, η διαδικασία της μάθησης ενισχύεται όταν ο μαθητής δημιουργεί κάτι νέο πάνω σε αυτά τα οποία προηγουμένως έχει διδαχθεί. Παράλληλα, η δημιουργία του μαθητή μοιράζεται σε μια εικονική κοινότητα όπου ανθεί η συνεργασία και η

25

http://hci.ece.upatras.gr/websciencenet/presentations/Filippidi_Komis_WebScienceNet_Works_hop.pdf

26

<http://docs.moodle.org>

27

<http://el.wikipedia.org/wiki/Moodle>

συλλογικότητα, τόσο μεταξύ μαθητών όσο και μεταξύ διδασκόντων. Μέσα από την εφαρμογή αυτή θα διερευνηθεί αν με αυτόν τον τρόπο ένας ανήλικος ή ενήλικος μαθητής μπορεί να μάθει πιο ευχάριστα και αποδοτικά σε σχέση με τον παραδοσιακό τρόπο.

Το Moodle μπορεί να εγκατασταθεί σε οποιοδήποτε υπολογιστή μπορεί να τρέξει PHP και να υποστηρίξει μια βάση δεδομένων τύπου SQL (για παράδειγμα MySQL). Μπορεί να τρέξει

28

σε Windows και Mac λειτουργικά συστήματα καθώς και σε πολλές εκδοχές του Linux .

3.3 ΠΩΣ ΑΞΙΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΤΟ MOODLE ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Το Moodle είναι ένα πακέτο λογισμικού για τη δημιουργία διαδικτυακών μαθημάτων, το οποίο προσφέρει ολοκληρωμένες υπηρεσίες διαδικτυακής εκπαίδευσης. Οι δυνατότητές του δεν περιορίζονται στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση αλλά μπορεί να λειτουργήσει συμπληρωματικά και στην κλασική εκπαίδευση με διάφορους τρόπους. Μέσα από το γραφικό περιβάλλον του Moodle, το οποίο δεν απαιτεί εξειδικευμένες γνώσεις για τη δημιουργία μαθήματος και την παρακολούθησή του, ο εκπαιδευτικός μπορεί να παρουσιάσει το μάθημα με τρόπο που προκαλεί ενδιαφέρον με την εισαγωγή εκπαιδευτικού υλικού σε διάφορες μορφές, την ανάθεση εργασιών στους εκπαιδευόμενους, την επικοινωνία μαζί τους μέσω εργαλείων ασύγχρονης ή σύγχρονης επικοινωνίας και την αξιολόγηση της επίδοσης των εκπαιδευόμενων. Έτσι, οι εκπαιδευόμενοι μαθαίνουν να αναλύουν, να ερευνούν και κυρίως να συνεργάζονται τόσο με τους εκπαιδευτικούς όσο και μεταξύ τους.

Δίνει πρόσβαση σε έναν προσωπικό δικτυακό χώρο όπου οι εκπαιδευτές μπορούν να αποθηκεύσουν τα μαθήματα και τα επιτεύγματά τους, και κάθε εκπαιδευόμενος έχει πρόσβαση σε διδακτικό υλικό και σε εργαλεία που υποστηρίζουν τον προγραμματισμό και την ανταλλαγή πληροφοριών. Η εφαρμογή υποστηρίζει την «εξατομικευμένη μάθηση», επιτρέποντας στους εκπαιδευτές να προσαρμόσουν το πρόγραμμα σπουδών βάσει των μεμονωμένων αναγκών των εκπαιδευόμενων τους. Κύρια χαρακτηριστικά είναι η επικοινωνία, η συνεργασία και ο εντοπισμός της δραστηριότητας του εκπαιδευόμενου στην πλατφόρμα

Το Moodle βασίζεται θεωρητικά στην κονστρουβιστική (εποικοδομιστική) θεωρία της μάθησης. Με τα εργαλεία που περιέχει προσανατολίζει την ενέργεια της μάθησης σε τέσσερις κύριους άξονες:

- Την ποικίλη προσέγγιση του εκπαιδευτικού υλικού μέσα από διαφορετικούς τρόπους επικοινωνίας(κείμενα, εικόνες, πολυμέσα) και τον προσανατολισμό της διδασκαλίας στη δημιουργία περιεχομένου.
- Την ενεργή στάση του μαθητή απέναντι στο εκπαιδευτικό υλικό, την αυτοδιδασκαλία και τη μαθησιακή του αυτονόμηση.
- Την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης
- Την ανάπτυξη της συνεργατικότητας και της ευελιξίας στην ανάληψη ποικίλων ρόλων στο πλαίσιο μιας ερευνητικής ομάδας

Ουσιαστικά, η τάξη μετατρέπεται σε εργαστήριο και ο μαθητής αποκτά ολοένα και περισσότερες ικανότητες ερμηνείας και αναπαράστασης του κόσμου. Έτσι, η γνώση που αποκτάται δε γίνεται στεία πληροφορία.

Η πρώτη καινοτομία διάσταση της χρήσης του Moodle είναι η επιστημολογική διαφοροποίηση στην αναπαράσταση της γνώσης, η οποία παραδοσιακά περιορίζεται στη γραπτή κειμενική μορφή των σχολικών εγχειριδίων. Ο δάσκαλος φροντίζει για την πολλαπλή ανανέωση της αναπαράστασης, μέσω του Moodle, αναδιατάσσοντας το υλικό και εμπλουτίζοντάς το. Οι μαθητές, από τη δική τους πλευρά, επεμβαίνουν στο εκπαιδευτικό υλικό και, δημιουργώντας νέο περιεχόμενο, το οικειοποιούνται, χτίζοντας σταδιακά την προσωπική τους κοσμοαντίληψη.

Η δεύτερη καινοτομία είναι θεσμική. Δηλαδή, από την κατασκευή του το Moodle επιβάλλει στους χρήστες την ανάληψη ρόλων στο πλαίσιο των μαθημάτων. Πιο συγκεκριμένα κάθε χρήστης αναλαμβάνει κάποιο ρόλο στα μαθήματα ή ενότητες, που είναι εγγεγραμμένος. Οι ρόλοι εναλλάσσονται. Αν το Moodle εισέλθει επιτυχημένα στην τάξη, η εικονική ανάληψη διαφορετικών ρόλων συνοδεύεται από μια ανάλογη εναλλαγή ρόλων στην πραγματικότητα. Έτσι, ο απλός εγγεγραμμένος χρήστης μπορεί να αναβαθμιστεί σε δημιουργό μαθήματος.

Η τρίτη καινοτομία αφορά τη δικτύωση. Οι μαθητές και ο δάσκαλος χωρίζονται συγκυριακά σε ομάδες, ανταλλάσσουν μέσα από την πλατφόρμα μηνύματα, μοιράζονται πόρους ή και συνδιαμορφώνουν περιεχόμενο μέσα από τα ενσωματωμένα wikis του Moodle. Το σχολείο εκμεταλλεύεται αυτά τα δίκτυα για να έρθει σε επαφή με άλλα σχολεία και να συνεργασθεί

29
μαζί τους .

3.4 ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ MOODLE

Οι Νέες Τεχνολογίες (ΤΠΕ) λειτούργησαν ως «περιβάλλον εργασίας» και μέσο ανάπτυξης της Ιστορίας ως ακαδημαϊκής επιστήμης. Άνοιξαν διόδους επικοινωνίας, έδωσαν βήμα σε νέους μελετητές, έθεσαν στη διάθεσή τους δίκτυα συνεργασίας και βάσεις δεδομένων, αποτέλεσαν ένα δημοκρατικό φόρουμ (Cannadine 2002) .

Ο υπολογιστής και το διαδίκτυο έχουν νομιμοποιηθεί πλέον ως βασικά εργαλεία της ιστοριογραφίας, καθόσον μπορούν να συνεισφέρουν στην άντληση υλικού, στην επεξεργασία όχι μόνο ποιοτικών αλλά και ποσοτικών δεδομένων, στην κοινοποίηση θέσεων και απόψεων (Ρεπούση & Τσιβάς 1999) .

Εξίσου σημαντική θεωρείται ότι μπορεί να είναι η συνεισφορά των ΤΠΕ και στη διδακτική της Ιστορίας, τόσο από την άποψη της επιστημονικής και παιδαγωγικής συγκρότησης των εκπαιδευτικών όσο και ως «εργαλείων» μάθησης μέσα στη σχολική τάξη αλλά και γενικότερα στο πλαίσιο των σχολικών δραστηριοτήτων. Το διαδίκτυο (ιδιαίτερα το Web 2.0), οι κοινότητες πρακτικής, τα forums, οι βάσεις δεδομένων, τα λογισμικά, τα εικονικά περιβάλλοντα, ιδιαίτερα τα ανοιχτά και διερευνητικά περιβάλλοντα μάθησης έχουν ως αποτέλεσμα ο υπολογιστής να πλεονεκτεί σε σχέση με τα συμβατικά μέσα διδασκαλίας.

Μπορεί να υποστηρίξει τη μαθητοκεντρική, ενεργητική, διερευνητική, ανακαλυπτική, συνεργατική μάθηση, τη διαδικαστική γνώση, δραστηριότητες έκφρασης και επικοινωνίας που συμβάλλουν στην ανάπτυξη εγκάρσιων δεξιοτήτων υψηλού επιπέδου, να δημιουργήσει πλαίσιο διάδρασης μεταξύ των διδασκόντων μέσα από κοινότητες πρακτικής αλλά και μεταξύ των διδασκόντων και των διδασκόμενων μέσω αυθεντικών δραστηριοτήτων (Ράπτης & Ράπτη 1999, Ηλιοπούλου 2001, Ρεπούση & Τσιβάς 1999, Γιακουμάτου 2004, Κάββουρα

2004) . Έτσι το σχολείο «ανοίγει» και εκτείνεται στην κοινωνία, ενώ και η σχολική ιστορική γνώση συνδέεται με την κοινωνική πραγματικότητα και πρακτική.

30

<http://www.etpe.eu/new/custom/pdf/etpe1399.pdf>

31

<http://www.etpe.eu/new/custom/pdf/etpe1399.pdf>

32

<http://www.etpe.eu/new/custom/pdf/etpe1399.pdf>

Μέσα στα πλαίσια ενός διδακτικού σεναρίου, το Διαδίκτυο αξιοποιείται, κατά τη διδασκαλία της Ιστορίας, κατά τους εξής τρόπους (Κασκαντάμη, 2001)

33

- Αναζήτηση και άντληση πληροφοριών
- Παρατήρηση και άντληση φωτογραφικού υλικού
- Εικονική επίσκεψη σε μνημεία, μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους εντός και εκτός Ελλάδας
- Περιηγήσεις σε διαδικτυακές εκθέσεις
- Πρόσβαση σε πηγές πολυμέσων
- Χρήση διαδικτυακών ηλεκτρονικών εγκυκλοπαιδειών
- Αξιοποίηση ψηφιακών βιβλιοθηκών
- Πρόσβαση σε αρχειακό υλικό
- Δημοσίευση εργασιών

Βέβαια, η ευρεία χρήση και αξιοποίηση του υπολογιστή στη διδακτική πράξη ως θεμελιώδους εργαλείου μάθησης έχει εγείρει από διάφορες πλευρές ενστάσεις και επιφυλάξεις. Αλλά ο σχετικός προβληματισμός συνεισέφερε σημαντικά στην ανάπτυξη ενός άλλου, που αφορά τις προϋποθέσεις ένταξης των Νέων Τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία, ώστε να διασφαλίζεται κατά το δυνατόν η παιδαγωγική αξιοποίησή τους. Κοινότοπη πλέον η διαπίστωση ότι ο υπολογιστής δεν αποτελεί πανάκεια. Αποτελεί αναγκαία, σε καμιά περίπτωση, όμως, ικανή συνθήκη εκσυγχρονισμού του σχολείου και της διδακτικής των διαφόρων γνωστικών αντικειμένων.

Οι δυσχέρειες που σχετίζονται με την ένταξη των Νέων Τεχνολογιών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ιδιαίτερα βαρύνουν το μάθημα της Ιστορίας. Σε συνολική θεώρηση του θέματος και η διδασκαλία της Ιστορίας επηρεάζεται από τον προσανατολισμό του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος που, σύμφωνα με έρευνες, σε επίπεδο γενικής διδακτικής αποκλίνει από τις αρχές του Νέου Σχολείου (Ξωχέλλης, 2003, 2005, 2007)

34

33

http://users.sch.gr/elenelli/files/educational%20scenario_Elliniadou.pdf

34

<http://www.etpe.eu/new/custom/pdf/etpe1399.pdf>

Από έρευνες έχουν επισημανθεί και άλλες παράμετροι που δυσχεραίνουν την ένταξη των Νέων Τεχνολογιών στη διδακτική της Ιστορίας, όπως η κυριαρχία του μοναδικού σχολικού εγχειριδίου, η προσκόλληση στη διαχείριση μεγάλης διδακτέας ύλης, η «παραδοσιακή» αξιολόγηση που πριμοδοτεί την αποστήθιση, και μάλιστα προσδίδει εξετασιοκεντρικό προσανατολισμό τουλάχιστον στο Λύκειο, η αναστολή ορισμένων εκπαιδευτικών, που διστάζουν να παραμερίσουν τις «δοκιμασμένες» συνταγές και να «εκτεθούν» σε νέες προκλήσεις, η διαδικασία επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ, η ισχύουσα διοικητική λογική, το όλο εκπαιδευτικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένης και της τεχνολογικής υποδομής του δευτεροβάθμιου σχολείου

Σημαντική παράμετρος στη διδακτική της Ιστορίας σήμερα είναι η προσέγγιση των ιστορικών γεγονότων μέσα από πολλά είδη ιστορικών πηγών. Η δραστηριότητα αυτή μπορεί να γίνει με αξιώσεις όλο και μεγαλύτερες από τις μικρότερες προς τις μεγαλύτερες ηλικίες των μαθητών και μαθητριών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Τα διδακτικά εγχειρίδια περιλαμβάνουν ικανό αριθμό έντυπων γραπτών και παραστατικών πηγών, αλλά οι Νέες Τεχνολογίες προσφέρουν τη δυνατότητα εμπλουτισμού τους. Η συνεισφορά του πρόσθετου αυτού υλικού στη διδακτική του μαθήματος δεν έγκειται στην τεκμηρίωση της ιστορικής αφήγησης του σχολικού εγχειριδίου, όπως εσφαλμένα επιδιώκεται κάποιες φορές στη σχολική τάξη.

Αντιθέτως, ζητούμενο είναι το υλικό που εμπλουτίζει, διευρύνει, ενδεχομένως αναθεωρεί και ανατρέπει τυχόν μονομέρεια της σχολικής ιστορικής αφήγησης. Έτσι, υποσκελίζονται κατά μία έννοια οι περιορισμοί του ενός και μοναδικού εγχειριδίου, θέμα για το οποίο έχει ασκηθεί κριτική.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

4.1 ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ

Τα κυριότερα χαρακτηριστικά μιας έρευνας μπορούν να συνοψιστούν στα ακόλουθα (Παρασκευόπουλος, 1993) :

- Η έρευνα στηρίζεται αποκλειστικά στη συστηματική μελέτη της εμπειρικής πραγματικότητας
- Ασχολείται με την ανακάλυψη νέων γνώσεων
- Χρησιμοποιεί ειδικά ψυχοτεχνικά μέσα, για τη συλλογή των αποκτούμενων εμπειρικών δεδομένων, όπως : μηχανικές συσκευές, έντυπο υλικό με ερωτηματολόγια και σχέδια παρατηρήσεων, τεστ για την αξιολόγηση ικανοτήτων και επιδόσεων.
- Στηρίζεται στην απρόσωπη αντικειμενική ανάλυση
- Τα ευρήματα της επιστημονικής έρευνας δεν είναι τελεσίδικη γνώση
- Καταλήγει σε μια γραπτή μελέτη, η οποία είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου.

Καταλήγουμε, λοιπόν, στο συμπέρασμα, πως τα κυριότερα χαρακτηριστικά της επιστημονικής ερευνητικής μεθόδου είναι ο εμπειρικός- αντικειμενικός και ο γενικευτικός-αναγωγικός χαρακτήρας της (Παρασκευόπουλος, 1993)

Υπάρχουν δύο είδη έρευνας: η ποιοτική, η ποσοτική και η μικτή. Η συγκεκριμένη έρευνα πρόκειται να είναι μικτή.

Ποιοτική έρευνα θεωρείται η ερμηνευτική μελέτη ενός συγκεκριμένου θέματος, στην οποία ο ερευνητής έχει κεντρική θέση στον τρόπο με τον οποίο το θέμα περιγράφεται και

σηματοδοτείται (Banister, Burkman, Parker, Taylor & Tindall, 1994) .

Ποσοτική έρευνα

Οι ποσοτικές έρευνες ακολουθούν έναν, ως επί το πλείστον αυστηρό και προκαθορισμένο ερευνητικό σχεδιασμό, σύμφωνα με τον οποίο, οι περισσότερες κρίσιμες αποφάσεις έχουν

ληφθεί από τον ερευνητή πριν από τη διεξαγωγή της επιτόπιας έρευνας στο ερευνώμενο πεδίο (Robson, 2007) ³⁶ .

Κάποιες παράμετροι, που μπορεί να επηρεάσουν τη διεξαγωγή αποτελεσμάτων και συμπερασμάτων της εργασίας είναι:

- ❖ Τα προσωπικά στοιχεία των εκπαιδευομένων, όπως: το φύλο, η ηλικία, τα επαγγέλματα των γονέων, η βαθμολογία στο μάθημα της ιστορίας στο προηγούμενο τρίμηνο, οι ιστορικές γνώσεις γενικότερα, και ο μαθησιακός τύπος του μαθητή.

- ❖ Η γνώση της τεχνολογίας και η ενασχόληση των εκπαιδευομένων με αυτήν. Πιο συγκεκριμένα, η περιήγησή τους στο διαδίκτυο και η γνώση χρήσης του λογισμικού.

4.2 ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η ερευνητική μέθοδος που έχει επιλεγεί είναι μικτή, ποιοτική και ποσοτική, δηλαδή, ένας συνδυασμός των δύο μεθόδων.

Η εκπαιδευτική παρέμβαση πραγματοποιήθηκε σε δημόσιο γυμνάσιο σχολείο, και θα συμμετέχουν εκπαιδευόμενοι ηλικίας 14-15 ετών. Με βάση αυτό το δεδομένο, υπήρξαν κάποιοι περιορισμοί που λήφθηκαν υπόψη, κατά τη διεξαγωγή της έρευνας:

- Ο βαθμός εξοικείωσης των εκπαιδευομένων με την τεχνολογία και συγκεκριμένα, με τη χρήση Η/Υ και τη χρήση διαδικτύου.
- Ο βαθμός ανταπόκρισης των εκπαιδευομένων
- Η ενδεχόμενη μη πλήρης κατανόηση των ερωτηματολογίων, που πρόκειται να συμπληρώσουν οι εκπαιδευόμενοι
- **Το μικρό δείγμα εκπαιδευομένων που συμμετέχουν στην εκπαιδευτική παρέμβαση και από το οποίο θα εξαχθούν τα συμπεράσματα.** Στην εκπαιδευτική παρέμβαση θα λάβουν μέρος 25 μαθητές, από τους οποίους οι 10 θα είναι η πειραματική ομάδα. Ο αριθμός αυτός είναι αρκετά μικρός για εξαγωγή συμπερασμάτων που μπορούν να γενικευτούν.

4.3 ΕΠΙΛΟΓΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ

Προκειμένου τα συμπεράσματα της έρευνας να είναι ασφαλή, παίζει πολύ σημαντικό ρόλο η επιλογή κατάλληλου δείγματος και η οργάνωση της συλλογής και της επεξεργασίας των δεδομένων. Από τις μεθόδους επιλογής δείγματος, επέλεξα αυτήν, της «απλής» τυχαίας δειγματοληψίας.

Στην απλή «τυχαία» δειγματοληψία, επιλέγουμε τυχαία τον προκαθορισμένο αριθμό περιπτώσεων που θα αποτελέσουν το δείγμα απευθείας από τον ενιαίο κατάλογο των μελών του πληθυσμού (Παρασκευόπουλος, 1993).

Για να πάρουμε το επιδιωκόμενο δείγμα, επιλέγουμε ευθέως τα υποκείμενα, τυχαία, από τον ενιαίο κατάλογο των μερών του πληθυσμού.

Το δείγμα της έρευνας ήταν η Γ' τάξη Γυμνασίου, στο 6ο γυμνάσιο Νέας Σμύρνης. Οι συμμετέχοντες που έλαβαν μέρος ήταν 25 μαθητές της Γ' Τάξης. Από το σύνολο των 25 μαθητών, οι 10 αποτέλεσαν την πειραματική ομάδα (experimental group), και οι υπόλοιποι 15 αποτέλεσαν την ομάδα ελέγχου (control group).

4.4 ΥΠΟΘΕΣΗ- ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΩΝ ΠΡΟΣ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ

4.4.1 Θεωρούν οι μαθητές πως είναι αρκετά εξοικειωμένοι με την τεχνολογία και πως το Moodle θα τους βοηθήσει στην κατανόηση και στην εκμάθηση της Ιστορίας;

4.4.2 Είναι όντως αποτελεσματικό το εργαλείο στην εκμάθηση της Ιστορίας;

4.5 ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ

Το ερευνητικό εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε είναι το ερωτηματολόγιο.

4.5.1 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, υπάρχουν κάποιοι παράγοντες, οι οποίοι μπορεί να επηρεάσουν την εξαγωγή των αποτελεσμάτων και των συμπερασμάτων της έρευνας. Αυτοί είναι:

- Τα προσωπικά στοιχεία των εκπαιδευμένων, όπως: το φύλο, η ηλικία, τα επαγγέλματα των γονέων, η βαθμολογία τους στο μάθημα της

ιστορίας στο προηγούμενο τρίμηνο, οι ιστορικές τους γνώσεις καθώς και ο μαθησιακός τους τύπος.

- Οι γνώσεις τους πάνω στην τεχνολογία και η ενασχόλησή τους με αυτήν. Πιο συγκεκριμένα, το αν ξέρουν να περιηγηθούν στο διαδίκτυο και το αν είναι γνώστες του λογισμικού.

Για να ληφθούν αυτές οι πληροφορίες από τους εκπαιδευόμενους, σχεδιάστηκε ένα ερωτηματολόγιο, που αποτελείται από δύο μέρη και στο οποίο υπάρχουν συνολικά 18 ερωτήσεις (Παράρτημα Α).

Το ερωτηματολόγιο είναι ένα ευρέως διαδεδομένο και εύχρηστο εργαλείο συλλογής δεδομένων, που παρέχει δομημένα, και συχνώς αριθμητικά δεδομένα (Wilson & McLean, 1994).

Στο πρώτο τμήμα του ερωτηματολογίου, ερωτήσεις 1-18, υπάρχουν διχοτομικές ερωτήσεις. Η διχοτομική ερώτηση είναι χρήσιμη, γιατί αναγκάζει αυτούς που απαντούν, να αποκαλύψουν τις πραγματικές τους στάσεις για ένα ζήτημα. Ακόμη, η χρήση των διχοτομικών ερωτήσεων είναι επιθυμητή προκειμένου να συλλεγούν δεδομένα για το ίδιο θέμα και να μειωθούν τα προβλήματα που προκύπτουν από την προσπάθεια των συμμετεχόντων να «μαντέψουν» τις απαντήσεις (Sudman & Bradburn, 1989).

Στο δεύτερο τμήμα του ερωτηματολογίου, υπάρχουν τρεις ερωτήσεις ανοικτού τύπου, 19-21. Οι ανοικτού τύπου ερωτήσεις είναι ένας πολύ ελκυστικός μηχανισμός για έρευνα μικρότερης κλίμακας, ή για τα τμήματα του ερωτηματολογίου, που θέλουμε να μας αποφέρουν ένα δίκαιο, προσωπικό σχόλιο των απαντώντων. Οι ανοικτού τύπου ερωτήσεις είναι αυτές που μπορεί να περιέχουν τα «διαμάντια» των πληροφοριών, που αλλιώς μπορεί να μην εντόπιζε το ερωτηματολόγιο (Louis, Manion, Morrison, 2008).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ

5.1 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Για το σχεδιασμό του εκπαιδευτικού σεναρίου, λήφθηκαν υπ' όψιν η θεωρία μάθησης και το μοντέλο διδασκαλίας που αναφέρονται στο κεφάλαιο 4.1 και η συσχέτισή τους με την εφαρμογή νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση. Σε ότι αφορά το κομμάτι της μεθοδολογίας, υιοθετήθηκε η εκπαιδευτική μεθοδολογία των Joyce, Weil & Calhoun (2000), και συγκεκριμένα, το Μοντέλο Άμεσης Διδασκαλίας, το οποίο αναλύεται στο κεφάλαιο 5.1.2..

5.1.1 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΕΣΩ Moodle

Μίμηση

Μαθητής: συνειδητά ή ασυνείδητα συλλέγει εικόνες ή πληροφορίες, ή επαναλαμβάνει αυτό που βλέπει να υλοποιείται από κάποιον άλλον.

Λήψη πληροφοριών:

Μαθητής: Έχει κάποιο ερώτημα, γνωστικού ή άλλου περιεχομένου.

Εκπαιδευτής: Αναλαμβάνει να δώσει απάντηση στο μαθητή ή να τον καθοδηγήσει στην εύρεση της πληροφορίας.

Πρακτική άσκηση:

Μαθητής: Επιδιώκεται να καλλιεργηθεί στο μαθητή μια συγκεκριμένη δεξιότητα. Εκτελεί τη δραστηριότητα μέσω οδηγιών του καθηγητή.

Εκπαιδευτής: Δίνει ανατροφοδότηση και επεμβαίνει σε περιπτώσεις λάθους.

Ανεξάρτητη πρακτική εξάσκηση:

Μαθητής: καλείται να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις μιας εργασίας- ερώτησης, μέσω της εκπαιδευτικής πλατφόρμας.

Εκπαιδευτής: Απαντά στο μαθητή, σε περίπτωση ερώτησης.

Δημιουργία:

Μαθητής: Παράγει ένα νέο προϊόν ή έχει προσωπικές ερωτήσεις που πρέπει να απαντήσει, βασισμένος στις πηγές, τις γνώσεις και στα υλικά που διαθέτει.

Εκπαιδευτικός: Παρέχει στο μαθητή τα υλικά της δημιουργίας, ενθαρρύνει την περάτωση του έργου των μαθητών και αξιολογεί το έργο.

5.1.2 ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΑΜΕΣΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Στο μοντέλο Άμεσης Διδασκαλίας δίδεται έμφαση στην αλληλεπίδραση ανάμεσα στους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές . Τους παρέχεται η αναγκαία ανατροφοδότηση και ενισχύεται η κατάλληλη αντίδρασή τους (Κασσωτάκης, Φλουρής, 2006)

Το μοντέλο αυτό περιλαμβάνει πέντε στάδια. Το καθένα απ' αυτά έχει συγκεκριμένους στόχους, όπου ενσωματώνονται και οι διδακτικές δραστηριότητες. Πιο συγκεκριμένα:

^η 1 ΦΑΣΗ- ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ

Σ' αυτό το στάδιο, εξηγείται ο σκοπός, οι διαδικασίες και το περιεχόμενο των μαθησιακών εμπειριών που θα ακολουθήσουν. Στη φάση αυτή, μπορεί να πραγματοποιηθεί η διδακτική δράση της «λήψης πληροφορίας».

^η 2 ΦΑΣΗ- ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΝΕΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ

Στη φάση αυτή, παρουσιάζεται το περιεχόμενο της εκάστοτε ενότητας, με την ταυτόχρονη χρήση παραδειγμάτων και την επεξήγηση δυσνόητων εννοιών. Η διδακτική δράση που πραγματοποιείται είναι αυτή της «λήψης πληροφορίας».

^η 3 ΦΑΣΗ- ΔΟΜΗΜΕΝΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΞΑΣΚΗΣΗ

Στο στάδιο αυτό, ο καθηγητής καθοδηγεί τους μαθητές, βήμα- βήμα, ώστε να τους δείξει τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να χρησιμοποιούν τα δεδομένα που έχουν στη διάθεσή τους, για να κατανοούν νέες έννοιες, να απαντούν σε ερωτήσεις και να δημιουργούν νέα κείμενα, μέσω της πλατφόρμας Moodle. Οι διδακτικές δράσεις της φάσης αυτής είναι η «λήψη πληροφορίας», η «μίμηση» και η «πρακτική άσκηση».

^η 4 ΦΑΣΗ- ΚΑΘΟΔΗΓΟΥΜΕΝΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΞΑΣΚΗΣΗ

Στη φάση αυτή, ο κάθε εκπαιδευόμενος κάνει μόνος του πρακτική εξάσκηση, υπό την παρακολούθηση και την εντατική ανατροφοδότηση του εκπαιδευτικού. Οι διδακτικές δράσεις της φάσης αυτής είναι η «λήψη πληροφορίας», η «μίμηση» και η «πρακτική άσκηση».

^η 5 ΦΑΣΗ- ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ- ΕΞΑΣΚΗΣΗ

Στο τελευταίο αυτό στάδιο, γίνεται από το μαθητή πρακτική εξάσκηση, με υποστήριξη από τον εκπαιδευτή, μόνο σε περίπτωση ερώτησης. Ο καθηγητής αξιολογεί το αποτέλεσμα. Στη φάση αυτή, οι διδακτικές δράσεις είναι «ανεξάρτητη πρακτική εξάσκηση», και «δημιουργία».

^η 6 ΦΑΣΗ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Γίνεται αξιολόγηση των μαθητών μέσω εργασιών και διαγωνίσματος.

Παρακάτω, γίνεται η περιγραφή του εκπαιδευτικού σεναρίου, σε μορφή ρέοντος κειμένου.

5.1.3 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Μάθημα: Ιστορία

Τάξη: Γ' Γυμνασίου

Τίτλος σεναρίου: Το ελληνικό κράτος από την ίδρυσή του ως τις απαρχές του 20ού αιώνα

Εκπαιδευτική Προσέγγιση: Διερευνητική μέθοδος

Διάρκεια: 21 διδακτικές ώρες (45')

ΠΙΝΑΚΑΣ Α

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ ΣΕ ΜΟΡΦΗ ΡΕΟΝΤΟΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	
Μάθημα	Ιστορία
Τάξη	Γ' Γυμνασίου
1. Τίτλος σεναρίου	«Το ελληνικό κράτος από την ίδρυσή του ως τις αρχές του 20ού αιώνα»
2. Εκπαιδευτικό πρόβλημα	<p>Σχετίζεται με την έλλειψη ενδιαφέροντος από την πλευρά των μαθητών, όσον αφορά το μάθημα της ιστορίας.</p> <p>Οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει να αποκτήσουν πραγματικά ιστορικές γνώσεις και να αναπτύξουν την κριτική τους σκέψη.</p>
3. Στόχοι του προτύπου εκπαιδευτικού σεναρίου	<p>A. ΓΝΩΣΕΙΣ</p> <p>Οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να γνωρίζουν τις σημαντικότερες πολιτικές εξελίξεις στην Ελλάδα στις αρχές του 20ού αι. • Να γνωρίζουν τις κύριες επιδιώξεις της ελληνικής διπλωματίας το 19^ο αι. και τα αποτελέσματα αυτής της πολιτικής στη διεθνή κρίση και στην εσωτερική κατάσταση της Ελλάδας • Να γνωρίζουν τις κύριες εξελίξεις στα Βαλκάνια του 2^{ου} μισού του 19^{ου} αι., καθώς και το Κρητικό και το Μακεδονικό Ζήτημα • Να γνωρίζουν τα κύρια γνωρίσματα της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας • Να εκτιμήσουν τις προσπάθειες του Ι. Καποδίστρια για την οργάνωση του ελληνικού

κράτους και τους λόγους της αντίδρασης στις προσπάθειες αυτές

- Να γνωρίσουν τη διαδικασία φιλελευθεροποίησης του ελληνικού πολιτεύματος και τις συνθήκες αστικοποίησης της ελληνικής κοινωνίας
- Να κατανοήσουν τη σημασία των όρων: απόλυτη μοναρχία, συνταγματική μοναρχία, Μ. Ιδέα, αστικοποίηση, αλτρωτισμός
- Να κατανοήσουν πως η Μ. Ιδέα και οι αλτρωτικές διεκδικήσεις επηρέασαν την εσωτερική πολιτική και διαμόρφωσαν τη διεθνή θέση της Ελλάδας και τις σχέσεις της με τα υπόλοιπα Βαλκανικά κράτη
- Να κατανοήσουν τις διπλωματικές επαφές και τις συμμαχίες των βαλκανικών κρατών, σε συσχετισμό με τις ενέργειες του κινήματος των Νεοτούρκων

Β. ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει να είναι σε θέση:

- Να κατανοούν και να γνωρίζουν ιστορικά γεγονότα, και συνθήκες κάτω από τις οποίες συνέβησαν
- Να αναπτύξουν κριτική σκέψη και να διατυπώνουν τη γνώμη τους με επιχειρήματα, βασισμένα σε ιστορικά γεγονότα
- Να χρησιμοποιούν την πλατφόρμα Moodle, για να πετύχουν τα παραπάνω

Γ. ΣΤΑΣΕΙΣ

Οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει:

- Να ενδιαφέρονται για θέματα που αφορούν την ιστορία

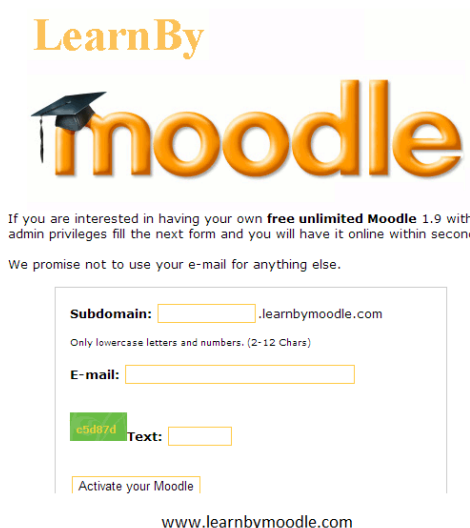
	<ul style="list-style-type: none"> • Να εκτιμούν την ανατροφοδότηση από τον εκπαιδευτή και να φροντίζουν να ωφελούνται από αυτήν
4. Χαρακτηριστικά εκπαιδευομένων	<p>A. ΓΝΩΣΤΙΚΑ</p> <p>Οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • έχουν ιστορικές γνώσεις • είναι εξοικειωμένοι με την τεχνολογία • γνωρίζουν πώς να πλοηγηθούν στο διαδίκτυο <p>B. ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΑ</p> <p>Όλοι οι εκπαιδευόμενοι ήταν πρόθυμοι να συμμετάσχουν στην εκπαιδευτική διαδικασία</p> <p>Γ. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ</p> <ul style="list-style-type: none"> • υπάρχουν εκπαιδευόμενοι και των δύο φύλων • ο μέσος όρος ηλικίας τους είναι 14 έτη
5. Εκπαιδευτική προσέγγιση πρότυπου εκπαιδευτικού σεναρίου	<p>α. Το πρότυπο εκπαιδευτικό σενάριο βασίζεται στις αρχές του μοντέλου της άμεσης διδασκαλίας</p> <p>β. προκειμένου να υλοποιηθεί αυτή η εκπαιδευτική προσέγγιση, απαιτείται όλοι οι μαθητές που συμμετέχουν, να διαθέτουν υπολογιστή και σύνδεση στο διαδίκτυο, ώστε να μπορούν να εργαστούν από το σπίτι.</p>
6. Εκπαιδευτικές δραστηριότητες	
ΦΑΣΗ 1: ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Εξήγηση σκοπού διαδικασιών • Παρουσίαση περιεχομένου μαθησιακών εμπειριών, που πρόκειται να ακολουθήσουν

<p>ΦΑΣΗ 2: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΝΕΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παρουσίαση περιεχομένου με μικρά βήματα • Επεξήγηση δυσνόητων εννοιών
<p>ΦΑΣΗ 3: ΔΟΜΗΜΕΝΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ- ΕΞΑΣΚΗΣΗ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ενασχόληση του εκπαιδευομένου με την πλατφόρμα (βήμα- βήμα), με την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού
<p>ΦΑΣΗ 4: ΚΑΘΟΔΗΓΟΥ ΜΕΝΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ- ΕΞΑΣΚΗΣΗ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Κάθε εκπαιδευόμενος κάνει μόνος του την πρακτική εξάσκηση • Ο εκπαιδευτικός παρακολουθεί και ανατροφοδοτεί τη διαδικασία
<p>ΦΑΣΗ 5: ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ- ΕΞΑΣΚΗΣΗ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Πρακτική εξάσκηση χωρίς βοήθεια από τον εκπαιδευτή • Εργασία από το σπίτι
<p>ΦΑΣΗ 6: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Αξιολόγηση των εργασιών • Αξιολόγηση μέσω διαγωνίσματος
<p>7. ΡΟΛΟΙ</p>	<p>ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΙ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αποκτούν νέες ιστορικές γνώσεις • Επικοινωνούν • Διαλέγονται • Κάνουν πρακτική εξάσκηση στην πλατφόρμα <p>ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΣ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παρουσιάζει/ δίνει κατάλληλο υλικό • Παρακινεί τους εκπαιδευόμενους • Ανατροφοδοτεί τους εκπαιδευόμενους • Επικοινωνεί

	<ul style="list-style-type: none"> • Διαλέγεται
8. ΕΡΓΑΛΕΙΑ, ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΠΟΡΟΙ	<p>Hardware</p> <ul style="list-style-type: none"> • Computer <p>Software</p> <ul style="list-style-type: none"> • Word processor • Text, image, audio viewer • Internet <p>Recourses</p> <ul style="list-style-type: none"> • Narrative text • Slide- Photos • Exercise • Quiz

5.2 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ

5.2.1 Η ΑΡΧΗ

The image shows the 'LearnBy Moodle' registration page. At the top, the 'LearnBy' logo is in orange, with a graduation cap icon above the word 'moodle' in a larger, bold, orange font. Below the logo, there is a short paragraph in English: 'If you are interested in having your own free unlimited Moodle 1.9 with admin privileges fill the next form and you will have it online within seconds! We promise not to use your e-mail for anything else.' The registration form itself is enclosed in a light grey border and contains the following fields: 'Subdomain:' with a text input field followed by '.learnbymoodle.com' and a note 'Only lowercase letters and numbers. (2-12 Chars)'; 'E-mail:' with a text input field; a green box containing a random alphanumeric string 'e5d87d' followed by 'Text:' and a text input field; and an 'Activate your Moodle' button. The URL 'www.learnbymoodle.com' is displayed at the bottom of the form area.

Εικόνα 1: Η αρχή

Ο διδάσκων- διαχειριστής πηγαίνει στη γραμμή εργασιών και πληκτρολογεί: www.learnbymoodle.com.

Εμφανίζεται στην οθόνη του η ανωτέρω σελίδα.

Στο κενό subdomain βάζει οποιοδήποτε όνομα επιθυμεί, ώστε να δώσει μια ονομασία στην ιστοσελίδα του.

Στη συνέχεια, γράφει το email του, ώστε να του αποσταλεί μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, μήνυμα επιβεβαίωσης εγγραφής.

Έπειτα, αντιγράφει στο σημείο text τα γράμματα και τους αριθμούς, που βλέπει δίπλα.

Τέλος, πατάει Activate your Moodle.

Στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο του, αποστέλλεται μήνυμα επιβεβαίωσης εγγραφής. Ανοίγοντάς το και πατώντας εκεί, ενεργοποιείται η ιστοσελίδα του και μπορεί να ξεκινήσει να τη ρυθμίζει όπως επιθυμεί.

Στη συνέχεια,

Εικόνα 2: Αρχική σελίδα

Αφού ενεργοποιήθηκε ο λογαριασμός στο learnbymoodle.com, δίνοντάς του το όνομα jb.learnbymoodle.com, εισήχθη το όνομα χρήστη και ο κωδικός πρόσβασης.

Στη συνέχεια, δημιουργήθηκε το Μάθημα: «Το Ελληνικό κράτος από την ίδρυσή του ως τις απαρχές του 20ού αιώνα».

5.2.2 ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗ ΧΡΗΣΤΗ

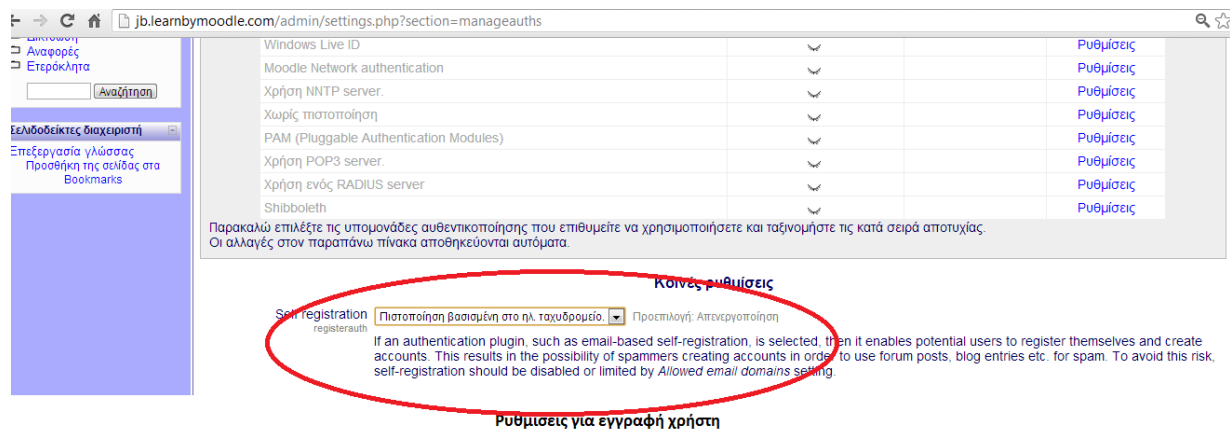
Προκειμένου ο χρήστης να έχει τη δυνατότητα να εγγραφεί στην πλατφόρμα, έγιναν τα ακόλουθα βήματα:

Αρχικά, ενεργοποιήθηκε η κατηγορία «Χρήστες» και από εκεί, η υποκατηγορία «Διαχείριση πιστοποίησης ταυτότητας».

Εικόνα 3: Ρυθμίσεις για εγγραφή χρήστη

Κατεβάζοντας τη σελίδα, ανοίγονται οι κοινές ρυθμίσεις.

Εικόνα 3.1: Ρυθμίσεις για εγγραφή χρήστη

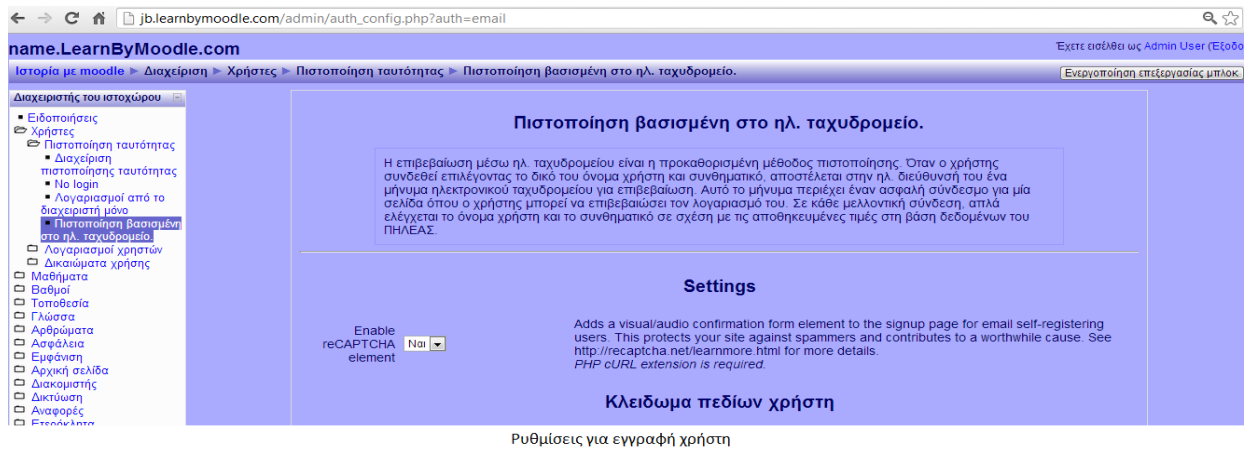
Στο self-registration, πρέπει να είναι ενεργοποιημένη η ρύθμιση «Πιστοποίηση βασισμένη στο ηλ. Ταχυδρομείο».

Στη συνέχεια, αφού γίνει επιστροφή στην κατηγορία «Χρήστες» επιλέγεται η « Πιστοποίηση βασισμένη στο ηλ. Ταχυδρομείο».

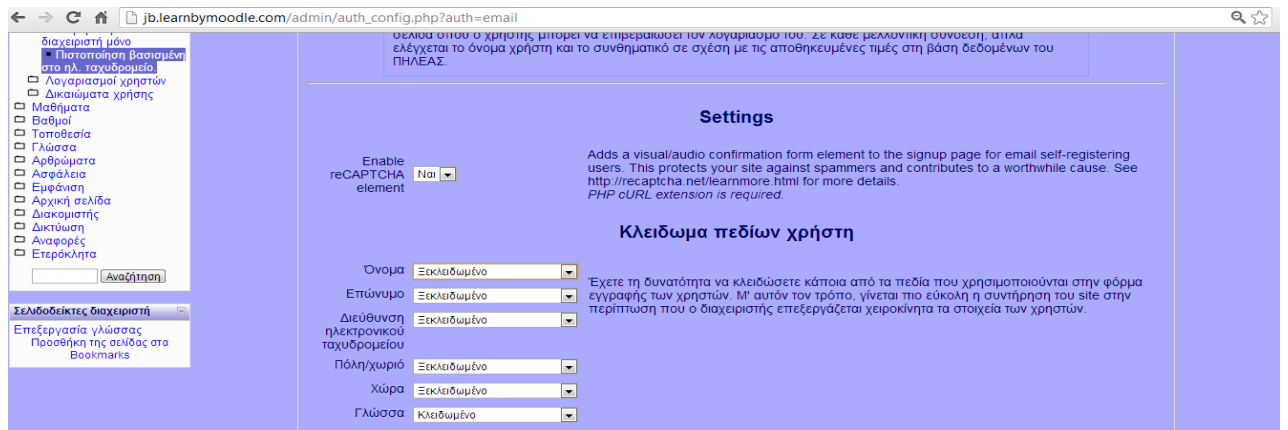
Εικόνα 3.2: Ρυθμίσεις για εγγραφή χρήστη

Ανοίγει η παρακάτω καρτέλα.

Ρυθμίσεις για εγγραφή χρήστη

Εικόνα 3.3: Ρυθμίσεις για εγγραφή χρήστη

Ρυθμίσεις για εγγραφή χρήστη

Εικόνα 3.4: Ρυθμίσεις για εγγραφή χρήστη

Ο admin φροντίζει να είναι ξεκλειδωμένα όσα πεδία θέλει να εμφανίζονται στη φόρμα εγγραφής του χρήστη.

5.2.3 ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΓΛΩΣΣΑ

Προκειμένου να επιλεγούν τα ελληνικά, ως γλώσσα του μαθήματός, πατήθηκε η κατηγορία «Γλώσσα»

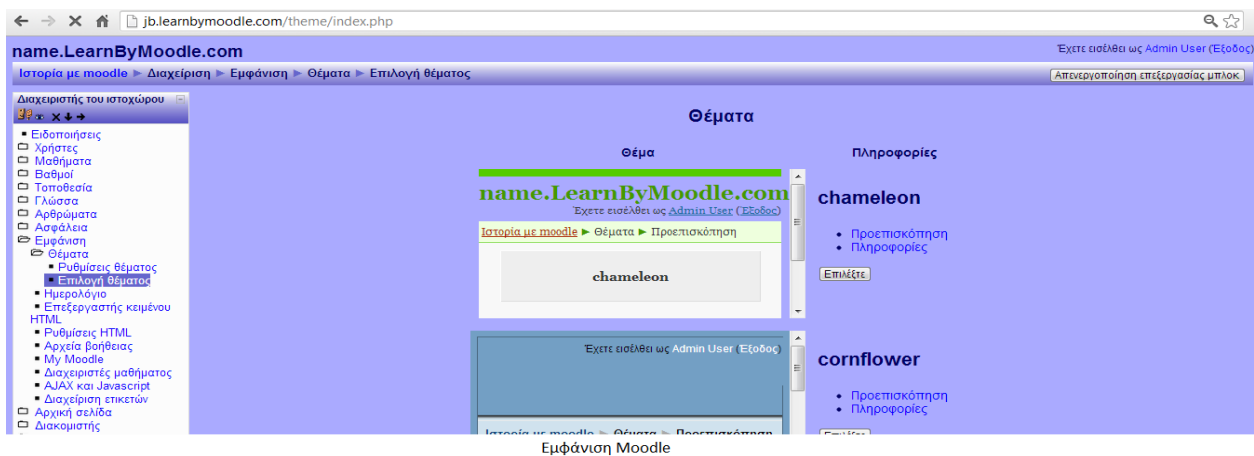
Εικόνα 4: Ρυθμίσεις γλώσσας

Πατώντας «Ρυθμίσεις γλώσσας», στη σελίδα που εμφανίστηκε, επιλέχθηκαν τα ελληνικά ως προεπιλεγμένη γλώσσα. Τέλος, αποθηκεύτηκαν οι αλλαγές.

5.2.4 ΕΜΦΑΝΙΣΗ Moodle

Προκειμένου να αλλάξει η εμφάνιση του Moodle, επιλέχθηκε η κατηγορία «Εμφάνιση».

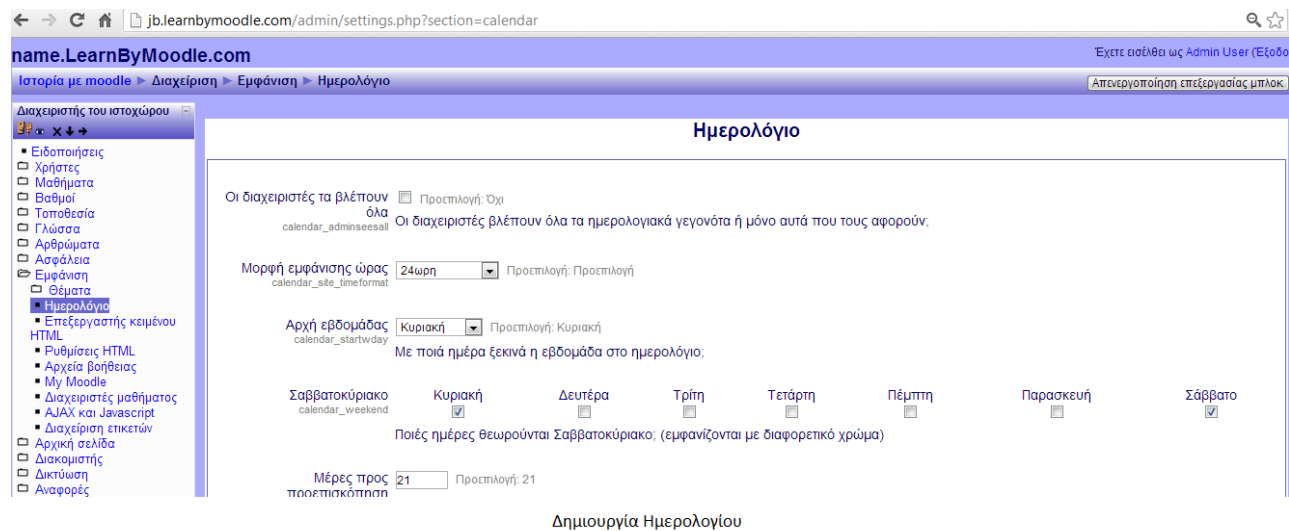
Εικόνα 5: εμφάνιση Moodle

Εκεί, ενεργοποιήθηκε η ετικέτα «Θέματα» και, στη συνέχεια, «Επιλογή Θέματος».

5.2.5 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

Προκειμένου οι χρήστες να ενημερώνονται για τα επικείμενα γεγονότα, πρέπει να ενεργοποιηθεί η καρτέλα «Ημερολόγιο».

Αυτό έγινε ως εξής:

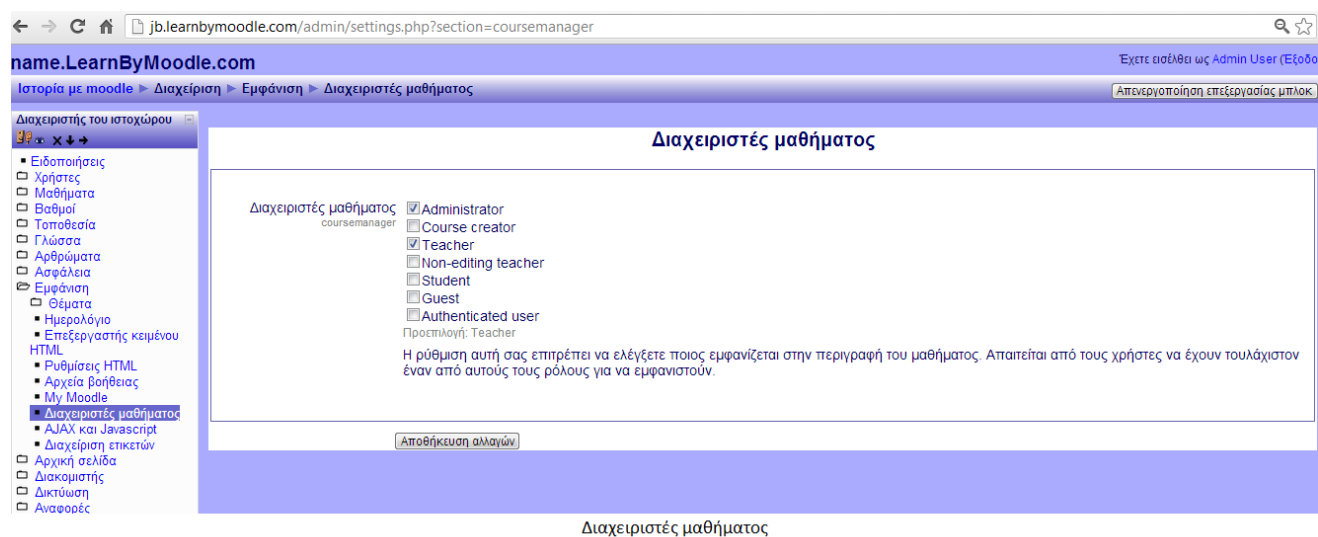
Εικόνα 6: Δημιουργία Ημερολογίου

Επιλέχθηκε: «Εμφάνιση» - «Ημερολόγιο».

Αφού έγιναν οι απαιτούμενες ρυθμίσεις, αποθηκεύτηκαν οι αλλαγές.

5.2.6 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

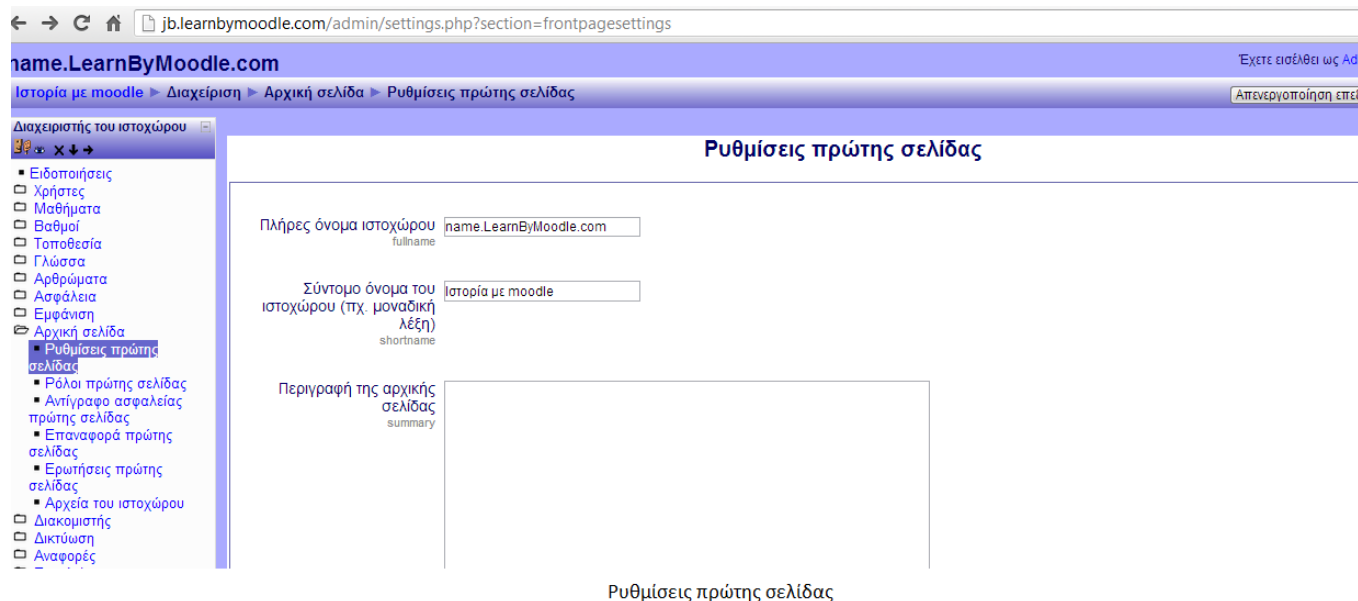
Προκειμένου να μη μπορούν να είναι όλοι διαχειριστές στο μάθημα, έγιναν οι εξής ρυθμίσεις:

Εικόνα 7: Διαχειριστές μαθήματος

Πατώντας: «Εμφάνιση» - «Διαχειριστές μαθήματος», επιλέχθηκαν οι επιθυμητοί διαχειριστές και έγινε «Αποθήκευση αλλαγών».

5.2.7 ΑΡΧΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ- ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Εικόνα 8: Ρυθμίσεις πρώτης σελίδας

Προκειμένου να ρυθμιστεί τί θα εμφανίζεται στην αρχική σελίδα (όνομα ιστοχώρου, τι βλέπει ένας χρήστης όταν συνδέεται., κ.α),

Έγιναν οι εξής κινήσεις:

«Αρχική σελίδα» - «Ρυθμίσεις πρώτης σελίδας».

Αφού συμπληρώθηκαν τα στοιχεία και έγιναν οι επιθυμητές επιλογές, αποθηκεύτηκαν οι αλλαγές.

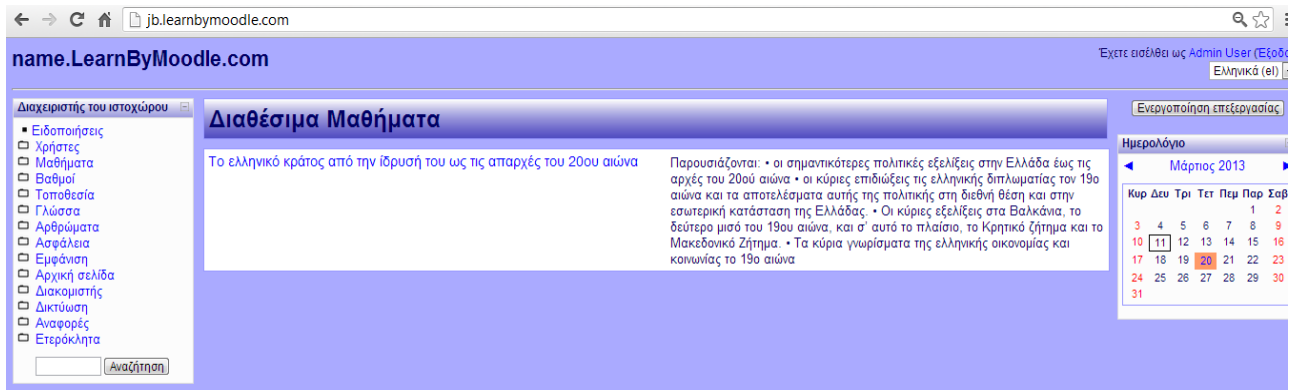
5.2.8 ΤΙ ΒΛΕΠΕΙ Ο ΧΡΗΣΤΗΣ

ΑΡΧΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ

Εικόνα 9: Δημιουργία νέου λογαριασμού

Πληκτρολογώντας τη διεύθυνση : « jb.learnbymoodle.com», εμφανίζεται στην οθόνη αυτή η σελίδα. Στην περίπτωση που είναι η πρώτη φορά που κάποιος την επισκέπτεται, και προκειμένου να εγγραφεί στην πλατφόρμα, ώστε να αποκτήσει λογαριασμό, πατάει «Ξεκινήστε τώρα δικό σας λογαριασμό». Εάν έχει ήδη δημιουργήσει λογαριασμό, απλώς, πληκτρολογεί το όνομα χρήστη και τον κωδικό.

1. Ιστορία του ελληνικού κράτους, Αρχική σελίδα.

Εικόνα 9: Αρχική σελίδα για το χρήστη

Αυτή είναι η πρώτη σελίδα που εμφανίζεται στο χρήστη. Από την καρτέλα «Διαθέσιμα Μαθήματα», επιλέγει «Το ελληνικό κράτος από την ίδρυσή του ως τις απαρχές του 20ού αιώνα», προκειμένου να εισέλθει στο μάθημα.

Μάθημα: Ιστορία του ελληνικού κράτους

Εικόνα 11: Κεντρική σελίδα

Αυτή είναι η κεντρική σελίδα του Moodle.

Στο κέντρο της, υπάρχουν οι ενότητες του μαθήματος.

Αριστερά, φαίνονται: οι Συμμετέχοντες, οι Συνδεδεμένοι Χρήστες, οι Δραστηριότητες και η Διαχείριση.

Δεξιά, φαίνονται: το Ημερολόγιο, τα Επικείμενα Γεγονότα, και η Πρόσφατη Δραστηριότητα.

The screenshot shows a Moodle course page titled "Το ελληνικό κράτος από την ίδρυσή του ως τις απαρχές του 20ου αιώνα". The left sidebar contains several menu items, with "Συμμετέχοντες" (Participants) highlighted by a red circle. The main content area shows a "Περιγραφή θέματος" (Topic description) with two sections. The first section is titled "1. Οι επιλογές του Καποδίστρια και η σύγκρουσή του με την αντιπολίτευση" and the second is "2. Αξιοποιώντας τις πληροφορίες του κειμένου και τις ιστορικές σας γνώσεις να αναφέρετε και να σχολιάσετε τους παράγοντες που γέννησαν την αντιπολίτευση του Καποδίστρια".

Συμμετέχοντες

Εικόνα 12: Συμμετέχοντες

The screenshot shows the "Συμμετέχοντες" (Participants) page for the same course. The page title is "Το ελληνικό κράτος από την ίδρυσή του ως τις απαρχές του 20ου αιώνα". Below the title, there are navigation tabs for "Συμμετέχοντες" and "Ιστολόγια". The page displays the course name in a dropdown menu, the role "Student", and the number of participants: "Όλοι οι συμμετέχοντες: 14". Below this, there is a table listing the participants.

Εικόνα χρήστη	Όνομα / Επώνυμο	Πόλη/χωριό	Χώρα	Τελευταία πρόσβαση ↑
	Admin User	Αθήνα	Ελλάδα	τώρα
	[Redacted]	Αθήνα	Ελλάδα	21 ώρες 2 λεπτά
	[Redacted]	Αθήνα	Ελλάδα	21 ώρες 6 λεπτά
	[Redacted]	ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ	Ελλάδα	4 ημέρες 16 ώρες

Συμμετέχοντες

Εικόνα 12.1: Συμμετέχοντες

Πατώντας την επιλογή «Συμμετέχοντες», εμφανίζονται στην οθόνη όσοι έχουν γραφτεί και συμμετέχουν στο μάθημα, η πόλη, η χώρα και η τελευταία τους πρόσβαση.

The screenshot shows a Moodle course page titled "Το ελληνικό κράτος από την ίδρυσή του ως τις απαρχές του 20ου αιώνα". The left sidebar contains several menu items: "Συμμετέχοντες", "Συνδεδεμένοι Χρήστες (τα τελευταία 10 λεπτά)", "Δραστηριότητες", "Εργασίες", "Κουίζ", "Πηγές πληροφοριών", "Διαχείριση", and "Προφίλ". The "Συνδεδεμένοι Χρήστες" item is circled in red. The main content area shows a "Περιγραφή θέματος" (Topic Description) with a list of activities and resources. The right sidebar includes a calendar for March 2013, a "Υπόμνημα" (Legend) for user roles, and a "Επικείμενα γεγονότα" (Upcoming Events) section.

Εικόνα 13: Συνδεδεμένοι χρήστες

Ο μαθητής, κοιτώντας στην ετικέτα «Συνδεδεμένοι χρήστες», μπορεί να δει ποιοι από τους χρήστες είναι συνδεδεμένοι τη συγκεκριμένη στιγμή.

This screenshot is similar to the previous one, showing the same Moodle course page. In this instance, the "Δραστηριότητες" (Activities) menu item in the left sidebar is circled in red. The rest of the page content, including the topic description and right sidebar, remains the same.

Εικόνα 14: Δραστηριότητες - εργασίες

Θέμα Όνομα	Είδος εργασίας	Καταληκτική ημερομηνία	Υποβλήθηκε	Βαθμός
1. Ποιές απόψεις εκφράζει ο συγγραφέας σχετικά με την πολιτική του Καποδίστρια; Ποια θέση παίρνει απέναντι σ' αυτή την πολιτική;	Φόρτωση ενός αρχείου	-	-	-
2. Αξιολογώντας τις πληροφορίες του κειμένου και τις ιστορικές σας γνώσεις να αναφέρετε και να σχολιάσετε τους παράγοντες που γέννησαν την απολιτέυση του Καποδίστρια.	Φόρτωση ενός αρχείου	-	-	-
1 Ερώτηση (σχετίζεται με την πηγή: "Ανθρασιλεία και πολιτικά κόμματα")	Online κείμενο	Δευτέρα, 14 Ιανουάριος 2013, 11:35 μμ		-
2 Ερώτηση σχετικά με το "εκλογικό ήθη" του Κωλέττη και των σπαδών του	Online κείμενο	Τρίτη, 22 Ιανουάριος 2013, 11:35 μμ		-
4 Ερώτηση σχετικά με την πηγή: "Πολιτικές διεργασίες που οδήγησαν στην επανάσταση στο Θέριο"	Online κείμενο	Κυριακή, 10 Φεβρουάριος 2013, 11:30 μμ		-
6 ΣΤΑΦΙΔΑ ΚΑΙ ΣΤΑΦΙΔΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΥ 19ου ΑΙΩΝΑ	Online κείμενο	Κυριακή, 17 Φεβρουάριος 2013, 11:55 μμ		-
ΕΡΩΤΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ: "ΣΤΑΦΙΔΑ ΚΑΙ ΣΤΑΦΙΔΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΥ 19ου ΑΙΩΝΑ"	Online κείμενο	Σάββατο, 23 Φεβρουάριος 2013, 11:45 μμ		-
7 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ	Φόρτωση ενός αρχείου	Τετάρτη, 20 Μάρτιος 2013, 11:55 μμ		-

Δραστηριότητες- Εργασίες

Εικόνα 14.1 : Δραστηριότητες - εργασίες

Πατώντας : «Δραστηριότητες» -«Εργασίες», στο μαθητή ανοίγεται μια σελίδα, όπου υπάρχει το σύνολο των εργασιών, τις οποίες έχει φέρει ή θα φέρει εις πέρας.

The screenshot shows a Moodle course page titled "Το ελληνικό κράτος από την ίδρυση του ως τις απαρχές του 20ου αιώνα". The left sidebar contains a menu with "Δραστηριότητες" (Activities) circled in red, and "Εργασίες" (Assignments) highlighted. The main content area shows a "Περιγραφή θέματος" (Topic description) with two main sections: "1. Καποδίστριας ως κυβερνήτης της Ελλάδας (1828-1831) Η ολοκλήρωση της επανάστασης (1829)" and "2. Από την 3η Σεπτεμβρίου 1843 έως την 3η Σεπτεμβρίου 1843". The right sidebar shows a calendar for March 2013 and a "Υπόμνημα" (Legend) section.

Δραστηριότητες

Εικόνα 14.2 : Δραστηριότητες - εργασίες

Το ελληνικό κράτος από την ίδρυσή του ως τις απαρχές του 20ου αιώνα

Μεταφορά σε...

Επεξεργασία ερωτήσεων

Ιστορία με moodle > Ελληνικό κράτος > Κουίζ

Τομέας	Όνομα	Το κουίζ κλείνει	Καλύτερος βαθμός	Ανάδραση
8	Ιστορικό Κουίζ	Παρασκευή, 15 Μάρτιος 2013, 11:45 μμ		

Έχετε εισέλθει ως Admin User: Student (Επιστροφή στον κανονικό ρόλο μου)

Ελληνικό κράτος

Κουίζ

Εικόνα 15: Κουίζ

Το ελληνικό κράτος από την ίδρυσή του ως τις απαρχές του 20ου αιώνα

Μεταφορά σε...

Ιστορία με moodle > Ελληνικό κράτος > Κουίζ > Ιστορικό Κουίζ

Ιστορικό Κουίζ

Μέθοδος βαθμολόγησης: Τελευταία προσπάθεια

Ανοιγμα κουίζ: Τρίτη, 12 Μάρτιος 2013, 10:45 πμ

Το κουίζ κλείνει: Παρασκευή, 15 Μάρτιος 2013, 11:45 μμ

Περίληψη προηγούμενων προσπαθειών

Προσπάθεια	Συμπληρωμένο	Βαθμός / 11
Προεπισκόπηση		

Συνέχιση της τελευταίας προσπάθειας

Έχετε εισέλθει ως Admin User: Student (Επιστροφή στον κανονικό ρόλο μου)

Ελληνικό κράτος

Κουίζ

Εικόνα 15.1 : Κουίζ

Πατώντας: «Δραστηριότητες» - «Κουίζ», ο μαθητής ανοίγει το κουίζ, το οποίο είναι τύπου Σωστό- λάθος.

Το ελληνικό κράτος από την ίδρυσή του ως τις απαρχές του 20ου αιώνα

Επιγραφή θέματος

1. Οι επιλογές του Καποδίστρια και η σύγκρουσή του με την αντιπολίτευση

2. Καποδίστριας- αντιπολίτευση: μια πολιτική σύγκρουση

1. Παιές απόψεις εκφράζει ο συγγραφέας σχετικά με την πολιτική του Καποδίστρια. Ποια θέση παίρνει απέναντι σ' αυτή την πολιτική;

2. Αξιοποιώντας τις πληροφορίες του κειμένου και τις ιστορικές σας γνώσεις να αναφέρετε και να σχολιάσετε τους παράγοντες που γέννησαν την αντιπολίτευση του Καποδίστρια.

1 Από την άφιξη του Όθωνα (1833) έως την 3η Σεπτεμβρίου 1843

Όθωνας wikipedia

Φυγή του Όθωνα

Απόπειρα δολοφονίας κατά της Αμαλίας

Αντιβασίλεια και πολιτικά κόμματα

Ερώτηση (σχετίζεται με την πηγή: "Αντιβασίλεια και πολιτικά κόμματα")

2 Από την 3η Σεπτεμβρίου 1843 έως την έξωση του Όθωνα (1862)

Σύνταγμα 1844 wikipedia

Μεγάλη Ιδέα και Αλυτρωτισμός, γενικές πληροφορίες wikipedia

Ετερόχθονες - αυτόχθονες

ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΗ 1843-1844: ΝΟΜΟΣ ΠΕΡΙ ΕΚΛΟΓΗΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Δραστηριότητες

Εικόνα 16: Δραστηριότητες – πηγές πληροφοριών

Το ελληνικό κράτος από την ίδρυσή του ως τις απαρχές του 20ου αιώνα

Πηγές πληροφοριών

Θέμα Όνομα	Περίληψη
1. Οι επιλογές του Καποδίστρια και η σύγκρουσή του με την αντιπολίτευση	
2. Καποδίστριας- αντιπολίτευση: μια πολιτική σύγκρουση	
1 Όθωνας wikipedia	
Φυγή του Όθωνα	
Απόπειρα δολοφονίας κατά της Αμαλίας	
Αντιβασίλεια και πολιτικά κόμματα	
2 Σύνταγμα 1844 wikipedia	
Μεγάλη Ιδέα και Αλυτρωτισμός, γενικές πληροφορίες wikipedia	
Ετερόχθονες - αυτόχθονες	
ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΗ 1843-1844: ΝΟΜΟΣ ΠΕΡΙ ΕΚΛΟΓΗΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ	
Τα «εκλογικά ήθη» του Κωλέττη και των οπαδών του	
Κριμαϊκός Πόλεμος wikipedia	
Χάπι Χουμαγιούν	
3 Γεώργιος Α' Γλυκύπουρος	
Σύνταγμα 1864	

Δραστηριότητες- Πηγές πληροφοριών

Εικόνα 16.1 : Δραστηριότητες – πηγές πληροφοριών

Πατώντας : «Δραστηριότητες» - «Πηγές πληροφοριών», ο μαθητής μπορεί να δει το σύνολο των πηγών πληροφοριών, που υπάρχουν σε όλες τις ενότητες του μαθήματος.

4 Το Κρητικό Ζήτημα (1821-1905)

- Κρητική Επανάσταση
- Ολοκαύτωμα Μονής Αρκαδίου
- Οργανικός Νόμος 1868
- Σύμβαση της Χαλέπας
- Αυτόνομη Κρητική πολιτεία
- Η Επανάσταση στο Θέρισο
- Πολιτικές διεργασίες που οδήγησαν στην επανάσταση του Θέρισου
- Ερώτηση σχετικά με την πηγή: "Πολιτικές διεργασίες που οδήγησαν στην επανάσταση στο Θέρισο"

5 Τα Βαλκάνια των αλληλοσυγκρουόμενων εθνικών επιδιώξεων

- Η κρίση του 1875-1878
- Συνθήκη του Αγίου Στεφάνου (1878)
- Συνθήκη του Αγίου Στεφάνου (1878)
- Συνέδριο του Βερολίνου (1878)
- Προσάρτηση Θεσσαλίας (1881)
- Προσάρτηση Ανατολικής Ρωμυλίας
- Μακεδονικός Αγώνας
- Το κίνημα των Νεοτούρκων

6 Η ελληνική οικονομία και κοινωνία κατά το 19ο αιώνα

- Ο πόλεμος της σταφίδας
- Σταφιδωκή κρίση
- ΣΤΑΦΙΔΑ ΚΑΙ ΣΤΑΦΙΔΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΥ 19ου ΑΙΩΝΑ**
- ΕΡΩΤΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ: "ΣΤΑΦΙΔΑ ΚΑΙ ΣΤΑΦΙΔΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΥ 19ου ΑΙΩΝΑ"

Πηγή πληροφοριών

Εικόνα 17: Πηγή πληροφοριών

Το ελληνικό κράτος από την ίδρυσή του ως τις απαρχές του 20ου αιώνα

Ιστορία με moodle > Ελληνικό κράτος > Εργασίες > ΣΤΑΦΙΔΑ ΚΑΙ ΣΤΑΦΙΔΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΥ 19ου ΑΙΩΝΑ

Επεξεργασία του/της Εργασία

Ξεχωριστές ομάδες Όλοι οι συμμετέχοντες Δεν έχει γίνει καμία υποβολή μέχρι τώρα για αυτήν την εργασία

ΣΤΑΦΙΔΑ ΚΑΙ ΣΤΑΦΙΔΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΥ 19ΟΥ ΑΙΩΝΑ

Στην πρώτη δεκαετία της ανεξαρτησίας, η επέκταση της αμπελοκαλλιέργειας οφείλεται στην ανασυγκρότηση από τις καταστροφές του πολέμου. [...] Έτσι, οι χωρικοί άρχισαν να ξανακαλλιεργούν τους αμπελώνες που είχαν εγκαταλειφθεί και να ξαναφύτευαν όσους είχαν καταστραφεί. [...] Επιπλέον, η αμπελοκαλλιέργεια έχει ένα ακόμη πλεονέκτημα, σημαντικό στις συνθήκες πείνας που επικρατούσαν στην ύπαιθρο: μπορούσε να συνεισφέρει στη διατροφή της οικογένειας πολυτίμο συμπλήρωμα θερμίδων. Όχι τόσο με το σταφύλι, όσο με το κρασί, προϊόν που συντηρείται εύκολα και για πολλούς μήνες. [...] Αλλά η ιδιότητα που είχαν τα προϊόντα αυτά να διατηρούνται επί μακρόν τα καθιστούσε ιδανικά και για την αγορά. [...] Το σημαντικότερο εμπορεύσιμο προϊόν, όμως, ήταν η σταφίδα, που εξαγόταν κυρίως στη Μεγάλη Βρετανία. [...] Αλλά η ζήτηση πολλαπλασιάστηκε και διαφοροποιήθηκε στη δεκαετία του 1860, όταν η φυλλοξήρα, (ασθένεια του αμπελιού) κατέστρεψε τους αμπελώνες της Ιταλίας, της Γαλλίας, και της Ιβηρικής χερσονήσου, χωρίς να επεκταθεί στην Ελλάδα. Οι Έλληνες χωρικοί στράφηκαν τότε προς την αμπελοαργία ακόμη μαζικότερα. [...]

Η ωραία εικόνα που μόλις περιγράψαμε είχε, βεβαίως, και μία άλλη όψη, σκοτεινότερη. Η υπερανάπτυξη της αμπελοαργίας εξέθετε την αγροτική οικονομία στους κινδύνους της εξαγωγικής μονοκαλλιέργειας, σε μια αγορά με ασταθείς τιμές. [...] η μεταστροφή της συγκυρίας επέφερε τελικώς τη χειρότερη κρίση που υπέστη η ελληνική ύπαιθρος στον 19ο αιώνα.

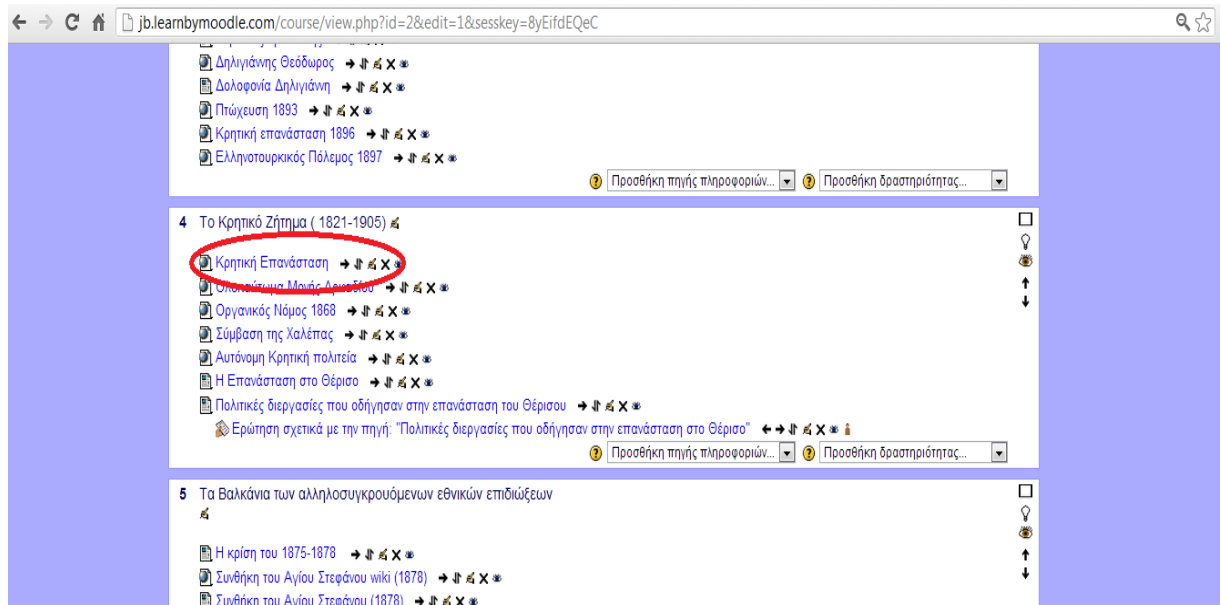
Πράγματι, στις ανταγωνιστικές χώρες, φυτεύθηκαν στο μεταξύ, νέοι, υγιείς αμπελώνες. [...] Παράλληλα, μειώθηκε και η ζήτηση της σταφίδας. [...] Από τη στιγμή που η αύξηση της ελληνικής παραγωγής συνέπεσε με την αύξηση της παγκόσμιας μετά το 1892, οι παραγωγοί βρέθηκαν μπροστά στο φάσμα της υπερπαραγωγής και της πτώσης των τιμών. [...] τερμάτισα αποθέματα σταφίδας σωρευθήκαν έτσι, αδιάθετα και η κρίση οδήγησε χιλιάδες χωρικούς στην μετανάστευση προς τις πόλεις και, μεταξύ 1904 και 1912, στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής.

Γ. Β. Δερπιλής, Ιστορία του ελληνικού κράτους, 1830- 1920, γ' έκδοση, Βιβλιοπωλείον της Εστίας, Αθήνα 2005, τόμ. Α', σ. 370- 374.

Πηγή σε μορφή κειμένου

Εικόνα 18: Πηγή σε μορφή κειμένου

Οι μαθητές έχουν στη διάθεσή τους διάφορες πηγές πληροφοριών. Μια απ' αυτές είναι σε μορφή κειμένου. Πατώντας πάνω στον τίτλο, ανοίγει το κείμενο.

Πηγή σε μορφή συνδέσμου

Εικόνα 19: Πηγή σε μορφή συνδέσμου

Πηγή σε μορφή συνδέσμου

Εικόνα 19.1: Πηγή σε μορφή συνδέσμου

Μια άλλη μορφή πληροφοριών, που έχουν στη διάθεσή τους οι μαθητές, είναι ο σύνδεσμος σε κάποια ιστοσελίδα. Πατώντας πάνω στο όνομα του συνδέσμου, ανοίγει η αντίστοιχη ιστοσελίδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

6.1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Η εκπαιδευτική παρέμβαση έγινε στο 6^ο Γυμνάσιο Νέας Σμύρνης από το Δεκέμβριο του 2012 έως το Φεβρουάριο του 2013. Η συλλογή των αποτελεσμάτων ολοκληρώθηκε με τη γραπτή δοκιμασία (test) των μαθητών και η επεξεργασία των δεδομένων έγινε με το SPSS.

Οι μαθητές που έλαβαν μέρος ήταν 25, από τους οποίους 10 αποτελούσαν την πειραματική ομάδα και 15 αποτελούσαν την ομάδα ελέγχου.

Από τα 10 άτομα της πειραματικής ομάδας, 4 ήταν αγόρια και 6 ήταν κορίτσια.

Από την πειραματική ομάδα, 1 άτομο δεν ασχολήθηκε καθόλου, αδιαφόρησε για την έρευνα και δεν απαντούσε σε ερωτήσεις, εργασίες, καθώς και στο ερωτηματολόγιο.

Από τα 10 άτομα της πειραματικής ομάδας, 4 δεν απάντησαν στο ερωτηματολόγιο.

6.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Οι παρακάτω πίνακες περιέχουν τα αποτελέσματα της έρευνας, σε ότι αφορά την πειραματική ομάδα

Στον παρακάτω πίνακα, φαίνεται πως συμμετείχαν 1 αγόρι και 5 κορίτσια στην έρευνα.

Πίνακας 1: Φύλο

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Αγόρι	1	16,7	16,7	16,7
Valid Κορίτσι	5	83,3	83,3	100,0
Total	6	100,0	100,0	

Στους παρακάτω πίνακες, υπάρχουν οι απαντήσεις των μαθητών στις ερωτήσεις που τους δόθηκαν.

Πίνακες ερωτήσεων:

Πίνακας 2: ερώτηση 2 (ερωτηματολόγιο)

Γνωρίζω να χρησιμοποιώ Ηλεκτρονικό Υπολογιστή, σε ικανοποιητικό βαθμό.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ναι	6	100,0	100,0	100,0

Όλοι οι μαθητές γνωρίζουν να χρησιμοποιούν Ηλεκτρονικό Υπολογιστή.

Πίνακας 3: ερώτηση 3(ερωτηματολόγιο)

Μου αρέσει να χρησιμοποιώ Ηλεκτρονικό Υπολογιστή.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ναι	6	100,0	100,0	100,0

Σε όλους αρέσει να χρησιμοποιούν Ηλεκτρονικό Υπολογιστή.

Πίνακας 4: ερώτηση 4 (ερωτηματολόγιο)

Όταν χρησιμοποιώ Ηλεκτρονική Υπολογιστή, είμαι συγκεντρωμένος σε αυτό που κάνω,

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ναι	6	100,0	100,0	100,0

Όλοι απάντησαν πως είναι συγκεντρωμένοι, κατά τη χρήση του Υπολογιστή.

Πίνακας 5: ερώτηση 5 (ερωτηματολόγιο)

Ο Ηλεκτρονικός Υπολογιστής μου προσφέρει τη δυνατότητα να μάθω πολλά καινούρια πράγματα.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ναι	6	100,0	100,0	100,0

Όλοι θεωρούν πως μπορούν να μάθουν νέα πράγματα μέσω του Υπολογιστή.

Πίνακας 6: ερώτηση 6(ερωτηματολόγιο)

Νομίζω πως χρειάζεται πολύ χρόνος για να ολοκληρώσει κάποιος μια εργασία με Ηλεκτρονικό Υπολογιστή.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ναι	1	16,7	16,7	16,7
Valid Όχι	5	83,3	83,3	100,0
Total	6	100,0	100,0	

Στο σημείο αυτό, υπήρξε μια διαφοροποίηση. Οι περισσότεροι μαθητές θεωρούν πως δε χρειάζεται πολύς χρόνος για να ολοκληρωθεί μια εργασία με Υπολογιστή. Μόνο ένας είχε αντίθετη άποψη.

Πίνακας 7: ερώτηση 7 (ερωτηματολόγιο)

Όταν πρόκειται να πραγματοποιήσω μια εργασία, θα χρησιμοποιήσω τον Ηλεκτρονικό Υπολογιστή όσο το δυνατόν λιγότερο.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ναι	1	16,7	16,7	16,7
Valid Όχι	5	83,3	83,3	100,0
Total	6	100,0	100,0	

Το μεγαλύτερο ποσοστό των μαθητών κάνει χρήση υπολογιστή, προκειμένου να φέρει εις πέρας μια εργασία.

Πίνακας 8: ερώτηση 8 (ερωτηματολόγιο)

Η χρήση του Ηλεκτρονικού Υπολογιστή είναι δύσκολη.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Όχι	6	100,0	100,0	100,0

Όλοι θεωρούν πως η χρήση του Υπολογιστή δεν είναι δύσκολη.

Πίνακας 9: ερώτηση 9 (ερωτηματολόγιο)

Ο τρόπος με τον οποίο διδάσκεται το μάθημα της Ιστορίας στο σχολείο είναι ενδιαφέρον.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ναι	3	50,0	50,0	50,0
Valid Όχι	3	50,0	50,0	100,0
Total	6	100,0	100,0	

Το 50% των μαθητών θεωρεί πως το μάθημα γίνεται με ενδιαφέροντα τρόπο, ενώ το υπόλοιπο 50% όχι.

Πίνακας 10: ερώτηση 10 (ερωτηματολόγιο)

Καταλαβαίνω καλά το μάθημα με τον τρόπο, με τον οποίο διδάσκεται η Ιστορία στο σχολείο.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ναι	5	83,3	83,3	83,3
Valid Όχι	1	16,7	16,7	100,0
Total	6	100,0	100,0	

Μόνο ένας μαθητής δεν κατανοεί το μάθημα, έτσι όπως διδάσκεται στο σχολείο.

Πίνακας 11: ερώτηση 11 (ερωτηματολόγιο)

Το μάθημα της Ιστορίας είναι σημαντικό.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ναι	6	100,0	100,0	100,0

Όλοι πιστεύουν πως το συγκεκριμένο μάθημα είναι σημαντικό.

Πίνακας 12: ερώτηση 12 (ερωτηματολόγιο)

Το μάθημα της Ιστορίας είναι χρήσιμο για τη ζωή μου.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ναι	6	100,0	100,0	100,0

Όλοι πιστεύουν πως το συγκεκριμένο μάθημα είναι χρήσιμο.

Πίνακας 13: ερώτηση 13 (ερωτηματολόγιο)

Το μάθημα της Ιστορίας είναι βαρετό.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ναι	2	33,3	33,3	33,3
Valid Όχι	4	66,7	66,7	100,0
Valid Total	6	100,0	100,0	

Το 33,3% πιστεύει πως το μάθημα της Ιστορίας είναι βαρετό.

Το 66,7% πιστεύει το αντίθετο.

Πίνακας 14 : ερώτηση 14 (ερωτηματολόγιο)

Με το πρόγραμμα αυτό, το μάθημα της Ιστορίας έγινε λιγότερο βαρετό.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ναι	6	100,0	100,0	100,0

Όλοι βρίσκουν πως το μάθημα γίνεται λιγότερο βαρετό με το Moodle.

Πίνακας 15 : ερώτηση 15 (ερωτηματολόγιο)

Είναι εύκολο να χρησιμοποιήσει κάποιος το Moodle.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ναι	6	100,0	100,0	100,0

Όλοι θεωρούν το Moodle εύκολο στη χρήση του.

Στο ερωτηματολόγιο υπήρχαν και ερωτήσεις ανοιχτού τύπου, οι οποίες ήταν οι εξής:

1. Ποια είναι η γνώμη σου σχετικά με τη χρήση του Moodle ως μέρος της διδασκαλίας της Ιστορίας;
2. Θεωρείς πως η χρήση του Moodle σε βοήθησε να καταλάβεις καλύτερα τις έννοιες του μαθήματος της ιστορίας που διδάχθηκες;
3. Τι θα ήθελες να υπάρχει επιπλέον σε ένα τέτοιου τύπου εκπαιδευτικό site ιστορίας;

Οι απαντήσεις των μαθητών στην ερώτηση 1 – “ποια είναι η γνώμη σου σχετικά με τη χρήση του Moodle ως μέρος της διδασκαλίας της Ιστορίας”- ήταν οι παρακάτω:

Μαθητής 1: Η γνώμη μου δεν είναι αρνητική, επειδή με αυτόν τον τρόπο μαθαίνεις περισσότερες πληροφορίες

Μαθητής 2: Το μάθημα αποκτά περισσότερο ενδιαφέρον και γίνεται πιο κατανοητό. Το Διαδίκτυο χρησιμοποιείται για χρήσιμους λόγους.

Μαθητής 3: Είναι αρκετά εύχρηστο και διασκεδαστικό για το μαθητή, καθώς ο υπολογιστής είναι ένα μέσο με το οποίο είναι εξοικειωμένος. Επιπλέον, παρέχει περισσότερες πηγές και πληροφορίες για το μάθημα.

Μαθητής 4: Είναι ένα ωραίο μέσο να διδαχθείς ιστορία, καλύτερο από την παραδοσιακή διδασκαλία.

Μαθητής 5: Πιστεύω πως θα μπορούσε να δώσει ένα κίνητρο στους μαθητές να ανακαλύψουν καλύτερα το μάθημα της Ιστορίας, μέσω της χρήσης του υπολογιστή, και να αγαπήσουν έτσι το μάθημα.

Μαθητής 6: Το Moodle, ως μέρος της διδασκαλίας της Ιστορίας, δίνει σαφείς οδηγίες για το τι ακριβώς πρέπει να κάνεις και σε καθοδηγεί με το σωστότερο τρόπο.

Στην ερώτηση 2 – “θεωρείς πως η χρήση του Moodle σε βοήθησε να καταλάβεις καλύτερα τις έννοιες του μαθήματος της ιστορίας που διδάχθηκες” - οι απαντήσεις των μαθητών ήταν οι παρακάτω:

Μαθητής 1: Πιστεύω πως είναι σχεδόν το ίδιο, αλλά μέσω του Moodle, το μάθημα γίνεται πιο κατανοητό.

Μαθητής 2: Ναι! Τα γεγονότα των πηγών κέντρισαν το ενδιαφέρον μου, με αποτέλεσμα να χαραχθούν στη μνήμη μου ιστορικά συμβάντα.

Μαθητής 3: Ήταν ένας πολύ διασκεδαστικός και ευχάριστος τρόπος διδασκαλίας. Το site ήταν εύχρηστο και προσιτό για τους μαθητές. Σαφώς και με βοήθησε να κατανοήσω σε πολύ ικανοποιητικό επίπεδο τις έννοιες του μαθήματος της Ιστορίας.

Μαθητής 4: Ναι, επειδή το Moodle έκανε ενδιαφέρον το μάθημα.

Μαθητής 5: Εννοείται αυτό, γιατί ασχολήθηκα και αναρωτήθηκα περισσότερο γι' αυτά τα μαθήματα και τα κατανόησα σαφώς καλύτερα.

Μαθητής 6: Κατάλαβα καλύτερα τις έννοιες της Ιστορίας, καθώς μου έδινε πληροφορίες που σχετίζονταν με το μάθημα, αλλά δεν τις περιείχε το σχολικό βιβλίο.

Στην ερώτηση 3 –“Τι θα ήθελες να υπάρχει επιπλέον σε ένα τέτοιου τύπου εκπαιδευτικό site ιστορίας” - οι απαντήσεις των μαθητών ήταν οι παρακάτω:

Μαθητής 1: Το συγκεκριμένο site πληροί για μένα όλες τις προϋποθέσεις που χρειάζεται.

Μαθητής 2: Περισσότερες εικόνες γιατί « μια εικόνα είναι ίση με 1000 λέξεις».

Μαθητής 3: Πιστεύω πως θα μπορούσαν να υπάρξουν κι άλλα παιχνίδια με ερωτήσεις, που θα έκαναν το μάθημα ακόμα πιο διασκεδαστικό και ενδιαφέρον για το μαθητή.

Μαθητής 4: Να υπήρχαν παιχνίδια με θέμα την ιστορία.

Μαθητής 5: Περισσότερα βίντεο και σταυρόλεξα!

Μαθητής 6: Να είχαμε εκτός από πηγές με παραθέματα και πηγές με εικόνες που θα έπρεπε να αναλύσουμε.

Στο σημείο αυτό, παρουσιάζονται τα αποτελέσματα, από το διαγώνισμα, στο οποίο συμμετείχε ολόκληρη η τάξη, δηλαδή η πειραματική ομάδα και η ομάδα ελέγχου -25 άτομα. (4 από τα 10 άτομα της πειραματικής ομάδας δεν ανταποκρίθηκαν, και έτσι τα αποτελέσματα προκύπτουν από 21 άτομα).

Πίνακας 16

Report

Βαθμός

Ομάδα	Mean	N	Std. Deviation
Ομάδα ελέγχου	16,00	15	2,726
Πειραματική ομάδα	17,83	6	2,317
Total	16,52	21	2,695

Από τον πίνακα, προκύπτει πως ο Μέσος Όρος των βαθμών της ομάδας Ελέγχου ήταν 16 και ο Μέσος Όρος των βαθμών της Πειραματικής Ομάδας ήταν 17, 83.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στην έρευνα συμμετείχαν 25 μαθητές της Γ' τάξης του 6^{ου} Γυμνασίου Νέας Σμύρνης. Από αυτούς, οι 10 αποτελούσαν την πειραματική ομάδα και οι 15 την ομάδα ελέγχου. Από το 10 άτομα της πειραματικής ομάδας, και ενώ όλα ασχολήθηκαν ενεργά με το Moodle για όσο διάστημα κράτησε η διαδικασία, στο τέλος, 4 δεν απάντησαν στα ερωτηματολόγια.

Κάποιοι παράγοντες που είναι πιθανό να επηρέασαν τα αποτελέσματα είναι οι εξής:

- Ο βαθμός εξοικείωσης των εκπαιδευομένων με την τεχνολογία και συγκεκριμένα, με τη χρήση Η/Υ και τη χρήση διαδικτύου.
- Ο βαθμός ανταπόκρισης των εκπαιδευομένων
- Η ενδεχόμενη μη πλήρης κατανόηση των ερωτηματολογίων, που πρόκειται να συμπληρώσουν οι εκπαιδευόμενοι
- **Το μικρό δείγμα εκπαιδευομένων που συμμετέχουν στην εκπαιδευτική παρέμβαση και από το οποίο θα εξαχθούν τα συμπεράσματα.** Στην εκπαιδευτική παρέμβαση θα λάβουν μέρος 25 μαθητές, από τους οποίους οι 10 θα είναι η πειραματική ομάδα. Ο αριθμός αυτός είναι αρκετά μικρός για εξαγωγή συμπερασμάτων που μπορούν να γενικευτούν.

Σε ότι αφορά το Moodle, οι μαθητές πιστεύουν πως χάρη σε αυτό, συγκεντρώνουν περισσότερες πληροφορίες για το μάθημα, με αποτέλεσμα, αυτό να γίνεται πιο ενδιαφέρον και κατανοητό. Ακόμη, συνειδητοποίησαν πως το Διαδίκτυο δεν είναι μόνο για διασκέδαση, αλλά μπορεί να αξιοποιηθεί, ώστε να φέρουν εις πέρας μια σχολική εργασία. Επιπλέον, λόγω του ότι οι μαθητές είναι σε μεγάλο βαθμό εξοικειωμένοι με τους υπολογιστές, θεώρησαν πως το Moodle είναι πολύ εύχρηστο εργαλείο. Στη συνέχεια, όλα τα παιδιά κατέληξαν στο συμπέρασμα πως το Moodle θα μπορούσε να αποτελέσει κίνητρο για τους μαθητές και να τους κάνει να αγαπήσουν το μάθημα της Ιστορίας. Όλοι το προτίμησαν, σε σχέση με την παραδοσιακή διδασκαλία.

Χάρη στο Moodle, το μάθημα έγινε πιο κατανοητό, καθώς, με το πλήθος γραπτών πηγών, φωτογραφικού υλικού και βίντεο, οι μαθητές μπόηκαν στη διαδικασία να ασχοληθούν περισσότερο με τα συγκεκριμένα μαθήματα, κατά τα οποία πραγματοποιήθηκε η έρευνα, να τα κατανοήσουν και να τα κάνουν κτήμα τους. Αυτό φάνηκε από την απόδοσή τους στις

ερωτήσεις και εργασίες που τους δίνονταν καθημερινά μέσω του Moodle, αλλά και στο διαγώνισμα που έγραψαν στο τέλος της διαδικασίας.

Σε ότι αφορά την πρόοδο των δύο ομάδων (πειραματική και ελέγχου), συγκρίθηκε η απόδοσή τους μέσα στην τάξη αλλά και στο τελικό διαγώνισμα. Το συμπέρασμα είναι πως η πειραματική ομάδα είχε υψηλότερο Μέσο Όρο βαθμολογίας στο διαγώνισμα (17,83), σε σχέση με την ομάδα ελέγχου (16,00), άρα εμπέδωσε καλύτερα την ύλη.

Πρέπει, ωστόσο, να ληφθεί υπόψιν πως το μέγεθος της ομάδας ελέγχου ήταν μεγαλύτερο από αυτό της πειραματικής ομάδας.

Τέλος, ο μαθητής από την πειραματική ομάδα, ο οποίος ήταν ο πιο αρνητικός σε όλη τη διαδικασία, ήταν εκείνος που συμμετείχε λιγότερο μέσα στην τάξη και είχε τη χαμηλότερη βαθμολογία στο διαγώνισμα, παρότι είχε δηλώσει πως το Moodle θα τον βοηθούσε στην εκμάθηση της Ιστορίας.

Σε ότι αφορά στα ερωτήματα της έρευνας, οι μαθητές ήταν εξοικειωμένοι με την τεχνολογία και όντως, το Moodle βοήθησε να κατανοήσουν και να μάθουν Ιστορία. Έτσι, προτείνεται στους εκπαιδευτικούς να το χρησιμοποιούν στη διδασκαλία των μαθημάτων τους, μιας και η ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα έχει πλέον την τάση να χρησιμοποιεί τεχνολογικά μέσα.

Μια επόμενη έρευνα μπορεί να ασχοληθεί με τη διδασκαλία της ίδιας ύλης στο μάθημα της Ιστορίας, η οποία αυτή τη φορά θα γίνει ολοκληρωτικά μέσω Moodle, χωρίς να υπάρχει φυσική παρουσία του δασκάλου, με τη χρήση τεχνικών δειγματοληψίας που θα εξασφαλίσουν την επαρκή αντιπροσώπευση του μαθητικού πληθυσμού. Στη συνέχεια, θα συγκριθούν τα αποτελέσματα των δύο ερευνών και θα διαπιστωθεί ποια μέθοδος αποδίδει περισσότερο.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Louis Cohen, Lawrence Manion, Keith Morrison (2007), *Μεθοδολογία Επιστημονικής Έρευνας*, Αθήνα: Μεταίχμιο
- Ματσαγγούρας, Ηλίας Γ. (2006), *Η κριτική Σκέψη στη Διδακτική Πράξη*, Αθήνα: Gutenberg
- Παρασκευόπουλου, Ι.Ν. (1993), *Μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας*, τόμος α΄ και β΄, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
- Ράπτης, Αρ., Ράπτη, Αθ. (1998), *Πληροφορική και εκπαίδευση, Συνολική προσέγγιση*, Αθήνα: Ράπτη
- Κολιάδης, Εμμ., (2007), *Θεωρίες μάθησης και εκπαιδευτική πράξη*, Αθήνα, Αυτοέκδοση
- Παπασταματίου, Νίκ., (2008), *Συστήματα Διαχείρισης Μάθησης*
- ΥΠΕΠΘ, (Φ.Ε.Κ. 304Β/13-03-2003), Αναλυτικό Πρόγραμμα για τη Διδασκαλία της Ιστορίας, (Γυμνάσιο) ΥΠΕΠΘ: Αθήνα
- Κασσωτάκης, Μ., Φλουρή, Γ., (2006), *Μάθηση και Διδασκαλία*, τόμος β΄, Αθήνα

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ- ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

1. <http://www.hellasontheweb.org/2009-05-25-15-24-30/2010-06-01-19-30-24/924-2010-11-23-15-58-31> (τελευταία πρόσβαση 2/9/2013)
2. <http://www.pi-schools.gr/programs/depps/> (τελευταία πρόσβαση 2/9/13)
3. <http://www.slideshare.net/Stergios/e-learning-1304586> (τελευταία πρόσβαση 2/9/13)
4. <http://reviews.in.gr/greece/elearning/article/?aid=1231105234> (τελευταία πρόσβαση 2/9/13)
5. http://ifestos.teilar.gr/index.php?option=com_docman&task=doc_view&gid=27 (τελευταία πρόσβαση 2/9/13)
6. <http://el.wikipedia.org/wiki/Moodle> (τελευταία πρόσβαση 2/9/13)

7. <http://www.rhodes.aegean.gr/ptde/revmata/issue2/8Vouri.pdf> (τελευταία πρόσβαση 3/9/13)
8. <http://www.academia.edu/903942/> . . - (τελευταία πρόσβαση 3/9/13)
9. <http://2lyk-spart.lak.sch.gr/ergasies/diakiktyo/diakiktyo.pdf> (τελευταία πρόσβαση 7/9/13)
10. <http://invenio.lib.auth.gr/record/113690/files/diplomatikh%20ergasia%20gia%20to%20dpm.pdf?version=1> (τελευταία πρόσβαση 7/9/13)
11. http://www.pee.gr/wp-content/uploads/praktika_synedrion_files/e10_11_03/meros_c_th_en_vii/tsitoyridoy.htm (τελευταία πρόσβαση 7/9/13)
12. <http://paroutsas.jmc.gr/didactic.htm> (τελευταία πρόσβαση 7/9/13)
13. <http://dspace.lib.uom.gr/bitstream/2159/13715/1/KoukoufikiStavroulaMsc2009.pdf> (τελευταία πρόσβαση 7/9/13)
14. http://ifestos.teilar.gr/index.php?option=com_docman&task=doc_view&gid=27 (τελευταία πρόσβαση 12/9/13)
15. http://hci.ece.upatras.gr/websciencenet/presentations/Filippidi_Komis_WebScienceNet_Workshop.pdf (τελευταία πρόσβαση 12/9/13)
16. <http://www.etpe.eu/new/custom/pdf/etpe1399.pdf> (τελευταία πρόσβαση 12/9/13)
17. http://users.sch.gr/elenelli/files/educational%20scenario_Elliniadou.pdf (τελευταία πρόσβαση 17/9/13)
18. <http://www.academia.edu/961285/> (τελευταία πρόσβαση 17/9/13)
19. <http://www.academia.edu/792622/> . . . . and . . . 21 . . . 2011 (τελευταία πρόσβαση 23/9/13)
20. http://gianinet.mysch.gr/wiki/index.php?title=%CE%A4%CE%BF_Moodle_%CF%83%CF%84%CE%BF_%CE%A0%CE%B1%CE%BD%CE%B5%CE%BB%CE%BB%CE%AE%CE%BD%CE%B9%CE%BF_%CE%A3%CF%8

[7%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CF%8C %CE%94%CE%AF%CE%BA%CF%84%CF%85%CE%BF](#) (τελευταία πρόσβαση 23/9/13)

21. <http://docs.moodle.org> (τελευταία πρόσβαση 23/9/13)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΙΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

ΕΡΩΤΗΣΗ 1: Φύλο

Μαθητής 1: Κορίτσι

Μαθητής 2: Κορίτσι

Μαθητής 3: Κορίτσι

Μαθητής 4: Κορίτσι

Μαθητής 5: Αγόρι

Μαθητής 6: Κορίτσι

ΕΡΩΤΗΣΗ 2: Γνωρίζω να χρησιμοποιώ Ηλεκτρονικό Υπολογιστή σε ικανοποιητικό βαθμό

Μαθητής 1: ναι

Μαθητής 2: ναι

Μαθητής 3: ναι

Μαθητής 4: ναι

Μαθητής 5: ναι

Μαθητής 6: ναι

ΕΡΩΤΗΣΗ 3: Μου αρέσει να χρησιμοποιώ Ηλεκτρονικό Υπολογιστή

Μαθητής 1: ναι

Μαθητής 2: ναι

Μαθητής 3: ναι

Μαθητής 4: ναι

Μαθητής 5: ναι

Μαθητής 6: ναι

ΕΡΩΤΗΣΗ 4: Όταν χρησιμοποιώ Ηλεκτρονικό Υπολογιστή , είμαι συγκεντρωμένος σε αυτό που κάνω

Μαθητής 1: ναι

Μαθητής 2: ναι

Μαθητής 3: ναι

Μαθητής 4: ναι

Μαθητής 5: ναι

Μαθητής 6: ναι

ΕΡΩΤΗΣΗ 5: Ο Η/Υ μου προσφέρει τη δυνατότητα να μάθω πολλά καινούργια πράγματα

Μαθητής 1: ΝΑΙ, επειδή μου παρέχει πολλές εφαρμογές και προγράμματα, που μου προσφέρουν τις πληροφορίες που θέλω σε μικρό χρονικό διάστημα

Μαθητής 2: ΝΑΙ, επειδή περιέχει πληροφορίες, τις οποίες καμιά άλλη πηγή δε μπορεί να μου προσφέρει

Μαθητής 3: ΝΑΙ, επειδή μέσω πολλών site, μπορώ να μάθω πληροφορίες γενικής παιδείας

Μαθητής 4: ΝΑΙ, επειδή είναι ένα γρήγορο μέσο επικοινωνίας με όλο τον κόσμο

Μαθητής 5: ΝΑΙ, επειδή μπορείς να μπεις σε διάφορα site που σου προσφέρουν πληροφορίες, αλλά μπορείς να τον συνδυάσεις κιόλας με το σχολείο

Μαθητής 6: ΝΑΙ, επειδή υπάρχουν πολλές πηγές, πολλές γνώμες, οπτικοακουστικό υλικό εύκολης ευρέσεως

ΕΡΩΤΗΣΗ 6: Νομίζω πως χρειάζεται πολύς χρόνος, για να ολοκληρώσει κάποιος μια εργασία με Η/Υ

Μαθητής 1: ΝΑΙ, εξαρτάται από το πόσο εξοικειωμένος είναι κάποιος με τον υπολογιστή

Μαθητής 2: ΟΧΙ, επειδή έχει πολλές δυνατότητες να φορτώνει γρήγορα τα αρχεία και επίσης

είναι πολύ πιο εύκολο και εύχρηστο από οποιαδήποτε άλλη πηγή!

Μαθητής 3: ΟΧΙ, επειδή, προσωπικά, μου είναι πολύ πιο ευχάριστο να κάνω την εργασία στον υπολογιστή, παρά γραπτά

Μαθητής 4: ΟΧΙ, επειδή είναι πιο εύχρηστος

Μαθητής 5: ΟΧΙ επειδή κάνεις την εργασία σου πιο γρήγορα

Μαθητής 6: ΟΧΙ, επειδή πάντα εξαρτάται από το μαθητή, αλλά υπάρχουν πιο εύκολοι τρόποι γραφής, όπως οι εντολές αντιγραφή – επικόλληση

ΕΡΩΤΗΣΗ 7: Όταν πρόκειται να πραγματοποιήσω μια εργασία, θα χρησιμοποιήσω τον Η/Υ όσο το δυνατόν λιγότερο

Μαθητής 1: ΟΧΙ, θα τον χρησιμοποιήσω όσο το δυνατόν περισσότερο, επειδή οι εφαρμογές που μου προσφέρει βελτιώνουν εμφανισιακά την εργασία μου και την κάνουν πιο ελκυστική

Μαθητής 2: ΟΧΙ, επειδή ο υπολογιστής είναι πιο εύκολος στη χρήση του και δεν παίρνει τόσο πολύ χρόνο

Μαθητής 3: ΟΧΙ, επειδή συνήθως δε χρησιμοποιώ τόσο τον υπολογιστή για εργασίες, αλλά για διασκέδαση

Μαθητής 4: ΟΧΙ, γιατί από 'κει θα αντλήσω τις απαραίτητες πληροφορίες

Μαθητής 5: ΟΧΙ, επειδή μπορεί να με βοηθήσει κάπου

Μαθητής 6: ΝΑΙ, επειδή, όταν τελειώσω την εργασία, θα «σερφάρω» στο διαδίκτυο πιο συχνά

ΕΡΩΤΗΣΗ 8: Η χρήση του υπολογιστή είναι δύσκολη

Μαθητής 1: όχι

Μαθητής 2: όχι

Μαθητής 3: όχι

Μαθητής 4: όχι

Μαθητής 5: όχι

Μαθητής 6: όχι

ΕΡΩΤΗΣΗ 9: Ο τρόπος με τον οποίο διδάσκεται τι μάθημα της Ιστορίας στο σχολείο είναι ενδιαφέρον

Μαθητής 1: ΟΧΙ, επειδή, ως μαθητές, έχουμε συνηθίσει τον τρόπο αυτό διδασκαλίας στο σχολείο και δε μας προκαλεί πλέον ενδιαφέρον

Μαθητής 2: ΟΧΙ, επειδή ο τρόπος διδασκαλίας του είναι παρόμοιος με τον απλό, παραδοσιακό τρόπο των υπόλοιπων μαθημάτων, ο οποίος είναι πολύ βαρετός

Μαθητής 3: ΝΑΙ, επειδή μπορώ να ρωτάω την καθηγήτρια για διευκρινήσεις και έτσι μαθαίνω το μάθημα εκεί

Μαθητής 4: ΝΑΙ, επειδή έχουμε καλή καθηγήτρια

Μαθητής 5: ΟΧΙ, επειδή δε μου αρέσει το μάθημα της Ιστορίας

Μαθητής 6: ΝΑΙ, επειδή το μάθημα είναι πάντα εξαρτώμενο από τον καθηγητή και από το πόσο ενδιαφέρον να μετατρέψει το μάθημα. Η ιστορία αποτελεί σημαντική πηγή γνώσης,, που σου προσελκύει το ενδιαφέρον

ΕΡΩΤΗΣΗ 10: Καταλαβαίνω καλά το μάθημα, με τον τρόπο, με τον οποίο διδάσκεται η ιστορία στο σχολείο

Μαθητής 1: ναι

Μαθητής 2: όχι

Μαθητής 3: ναι

Μαθητής 4: ναι

Μαθητής 5: ναι

Μαθητής 6: ναι

ΕΡΩΤΗΣΗ 11: Το μάθημα της Ιστορίας είναι σημαντικό

Μαθητής 1: ΝΑΙ, επειδή τα γεγονότα και οι πληροφορίες που σου παρέχουν, εμπλουτίζουν τις γνώσεις σου για σημαντικά θέματα που αφορούν το παρελθόν

Μαθητής 2: ΝΑΙ, επειδή όποιος γνωρίζει την ιστορία των προγόνων του, γνωρίζει από πού προέρχεται, δηλαδή τον πολιτισμό του! Όποιος δεν την γνωρίζει, είναι καταδικασμένος να

την ξαναζήσει

Μαθητής 3: ΝΑΙ, επειδή μαθαίνω την ιστορία του τόπου μου και είναι σημαντικό για κάθε Έλληνα να τη γνωρίζει

Μαθητής 4: ΝΑΙ, επειδή είναι η ίδια η ταυτότητα του λαού

Μαθητής 5: ΝΑΙ, επειδή μαθαίνεις πράγματα του παρελθόντος, που θα σου είναι χρήσιμα στο μέλλον

Μαθητής 6: ΝΑΙ, επειδή δεν πρέπει οι κακές στιγμές και οι απάνθρωπες πράξεις να επαναλαμβάνονται. Μέσα από την ιστορία, μαθαίνεις για πολιτισμούς και χώρες, μαθαίνεις να σέβεσαι και να εκτιμάς τον αγώνα του κάθε πολίτη, να συγχωρείς και να μη στιγματίζεις μια χώρα, όγω ενός ανεγκέφαλου ηγέτη. Αποκτάς κρίση.

ΕΡΩΤΗΣΗ 12: το μάθημα της Ιστορίας είναι χρήσιμο για τη ζωή μου

Μαθητής 1: ναι

Μαθητής 2: ναι

Μαθητής 3: ναι

Μαθητής 4: ναι

Μαθητής 5: ναι

Μαθητής 6: ναι

ΕΡΩΤΗΣΗ 13: Το μάθημα της Ιστορίας είναι βαρετό

Μαθητής 1: ναι

Μαθητής 2: όχι

Μαθητής 3: όχι

Μαθητής 4: όχι

Μαθητής 5: ναι

Μαθητής 6: όχι

ΕΡΩΤΗΣΗ 14: Με το πρόγραμμα αυτό, το μάθημα της Ιστορίας έγινε λιγότερο βαρετό

Μαθητής 1: ΝΑΙ, επειδή συνδυάστηκε με τον υπολογιστή, ένα εργαλείο που χρησιμοποιούμε στην καθημερινή μας ζωή

Μαθητής 2: ΝΑΙ, επειδή αξιοποιείται η χρήση του υπολογιστή, η οποία προσδίδει ενδιαφέρον. Επίσης, οι πληροφορίες που μου παρείχε το πρόγραμμα ήταν ιδιαίτερα ενδιαφέρουσες

Μαθητής 3: ΝΑΙ, επειδή είναι μέσω υπολογιστή και απέχει από το συνηθισμένο μάθημα στο σχολείο

Μαθητής 4: ΝΑΙ, επειδή ήταν ένας διασκεδαστικός και ευχάριστος τρόπος μάθησης

Μαθητής 5: ΝΑΙ, επειδή συνδύασε τον υπολογιστή

Μαθητής 6: ΝΑΙ, επειδή αποκτάς περισσότερες γνώσεις

ΕΡΩΤΗΣΗ 15: Είναι εύκολο να χρησιμοποιήσει κάποιος το Moodle

Μαθητής 1: ΝΑΙ

Μαθητής 2: ΝΑΙ, επειδή σου δίνονται οδηγίες για τη χρήση του

Μαθητής 3: ΝΑΙ, επειδή εξηγεί με λεπτομέρειες τι πρέπει να κάνει ο κάθε μαθητής και δεν είναι περίπλοκο

Μαθητής 4: ΝΑΙ, επειδή παραθέτει τα στοιχεία και τις εργασίες με κατανοητό τρόπο

Μαθητής 5: ΝΑΙ, επειδή έχει εύκολες λειτουργίες

Μαθητής 6: ΝΑΙ, επειδή δε διαφέρει πολύ από τις συνηθισμένες σελίδες κοινωνικής δικτύωσης